

INICIATYVŲ
KONKURSAS

REGIONAI:
ATRADIMŲ
ŽEMĖLAPIAI

„Regionai: atradimų žemėlapis“: tai, kas mus įkvepia ir keičia

Netikėtos mintys ir ryžtas pradėti nuo savęs, kilnios asmenybės ir jų iškalbingi poelgiai, vietos, į kurias norisi grįžti, – kasdien atrandame dalykus, kurie mus džiugina ir kuria prasmę, skatina keistis. Atrasdami augame.

Skelbdami konkursą „Regionai: atradimų žemėlapis“ siekėme sutelkti regionų gerąją patirtį ir prasmingas idėjas, kurios keičia žmonių gyvenimus, jų aplinką.

Nuoširdžiai dėkojame konkurso dalyviams, sutikusiems pasidalyti originaliomis idėjomis bei įkvepiančiomis iniciatyvomis – jų daugiau nei šimtas, o sričių ir veiklų sąrašas itin platus – nuo ekologijos iki mobiliosios bibliotekos. „Atradimų žemėlapis“ iš tiesų įspūdingas!

Siekdami viešinti sutelktas idėjas, sukūrėme elektroninį katalogą – kviečiame visus pasisemti įkvėpimo, o puikius gerosios praktikos pavyzdžius pritaikyti plačiau. Tikime, kad dideli pokyčiai prasideda nuo mažų darbų ir įgyvendintų idėjų. Kiekvienas prisidedame savaip.

Linkėdama auginti gražias idėjas –
konkurso „Regionai: atradimų žemėlapis“ komanda

Blukio – Ugnies Mitulio – deginimo šventė

Blukio vilkimas – vienas įdomiausių lietuviškų papročių, jungiančių mitologinį turinį su kolektyvine apeiga bei tam tikra socialine funkcija. Ši tradicija atgaivinta Anykščių krašte. Įprastai Kūčių vakarą (ir per Užgavėnes) kaimo gyventojai užnerdavo virves ant storos medinės kaladės arba kelmo ir vilkdavo ją per kaimą, užsukdami į kiekvieną kiemą. Kaimo gale iškilmingai sukurdavo laužą ir sudegindavo blukį. Velkantieji persirengdavo čigonais, mitiniais gyvūnais, nepažįstamais žmonėmis. Būtinai turėjo būti 12 mitinių būtybių. Tokių ceremonijų dalyviai buvo vadinami blukvilkais. Blukvilksiai visą laiką dainuodavę, šokdavę, per blukį šokinėdavę, netgi visokių šunybių aplankytų sodybų šeimininkams prikrėsdavę.

Tikėta, kad sudeginant blukį, sudeginami senieji metai, jų blogybės, tamsa. Per kiemus tempiamas blukis rodo gerus santykius su kaimo gyventojais, kita vertus, tai turi mitologinę prasmę – ant jo sukraunamos visos bėdos ir išvežamos iš kaimo sudeginti. Šiai kaladei priskiriama ir funkcija apsaugoti kaimą nuo nelaimių, ligų, piktųjų dvasių.

Iniciatyvą įgyvendina: Anykščių naujų vėjų bendruomenė

Kalėdų senelio ambasada

Pirmą kartą Kalėdų senelio ambasada, kartu su seneliu ir elfais duris atvėrė 2017 m. gruodžio mėnesį Telšių „Europe Direct“ informacijos centre. Tais metais ambasada veikė tik savaitgaliais iki Kūčių. Sulaukus didelio tėvelių ir mažųjų susidomėjimo, nuo 2018 m. ambasada pradėjo veikti ne tik gruodžio mėnesio savaitgaliais, bet ir darbo dienomis iki Kūčių bei persikėlė į didesnes erdves Telšių kultūros centre. Kalėdų laikotarpiu čia ima darbuotis tikrų tikriausia atstovybė, kurioje netrūksta veiklos vaikams, ore tvyro magiška atmosfera, nuo lūpų nedingsta šypsena, kur kiekvienas gali pajusti ateinančių švenčių. Atėjusius vaikus pasitinka elfai ir nykštukės, kurie drauge su vaikais piešia ar spalvina paveikslėlius. Kalėdų senelis išklauso kiekvieno vaiko norų, svajonių, džiaugsmų ir įteikia „Gerojo vaiko pažymėjimą“. Kasmet vaikų sulaukiama ne tik iš Telšių ir jų apylinkių, bet ir iš kitur. Nuo 2017 m. iki 2019 m. į Kalėdų senelio ambasadą atvykstančių vaikų skaičius išaugo nuo 350 iki 1000.

Iniciatyvą įgyvendina: Telšių rajono savivaldybės kultūros centras

Moliūgas ne tik daržovė („Saulėtojo oranžinio traukinio kelionė per Lietuvą“)

Ankstyvą pavasarį Rietavo bendruomenė kviečiama sėti moliūgus. Kartu atsirado ir tradicija drauge švęsti Šeimų dieną. Tą dieną dalijami daigeliai miesto gyventojams ir paslaugų gavėjams – jie įpareigojami užauginti derlių. Rugsėjo pradžioje pradedama galvoti apie mėnesio gale šurmuliuosiančią šventę. Visi užauginę moliūgus kviečiami jungtis į projektą „Saulėtojo oranžinio traukinio kelionė per Lietuvą“ ir pagal numatytą temą ruošti eksponatus. Praūžus miesto šventei, spalio pabaigoje skaptuojami moliūgų žibintai, kurie sutraukia nemažą būrį savanorių ir smalsuolių bei miesto svečių. Visi vaišinami moliūgų sriuba ir gaminami saldumynai žiemai.

Iniciatyvą įgyvendina: Rietavo socialinių paslaugų centras

Moliūgų žibintų vakaras „Parke klaidžioja švieselės“

2019 metais organizuota šventė Moliūgų žibintų vakaras „Parke klaidžioja švieselės“ sutraukė daugiau nei keturis tūkstančius lankytojų, kurie atvyko pasivaikščioti, pasidžiaugti, pabendrauti į dvaro parką. Savaitę prieš šventę į Paežerių dvarą atvykdavo moksleiviai ar visuomeninės organizacijos, kurie norėjo kartu su muziejaus darbuotojais skobti moliūgus (išskaptuota apie 200). Ateityje norima į šią šventę įtraukti kuo daugiau bendruomenių ir šeimų, kad tai taptų tikra bendrystės ir šviesos švente, išsklaidančia rudens liūdesį ir tamsą. Renginio metu buvo pristatomi iš moliūgų sukurti skanėstai, vaišintasi moliūgų sriuba, dalytasi receptais. Jaunuosius šventės dalyvius labai traukė skautai, gaminę maistą prie savo susikurto laužo. Dalyviai linksminosi koncerte ir žaidė įvairius žaidimus. Štai dvaro prieigose žibintų šviesoje vyko Vilkaviškyje labai populiarus žaidimo – Ripkos – turnyras su moliūgais. Planuojama šią šventę rengti kasmet ir vis labiau ją plėtoti.

Iniciatyvą įgyvendina: Vilkaviškio rajono Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centras-muziejus

Nemokamos pramogos švenčių metu

Tauragėje įvairių švenčių metu yra teikiamos nemokamos pramogos: karuselės, šokdynės, batutai, mašinėlės, traukinukas ir pan., vaikams ir jų tėveliams.

Iniciatyvą įgyvendina: Tauragės rajono savivaldybės administracija

Maži darbai kuria didelę Lietuvą

Nevyriausybinų organizacijų mugė „Maži darbai kuria didelę Lietuvą“ subūrė beveik 30 Panevėžio mieste veikiančių organizacijų, kurios turėjo progą prisistatyti, apsikeisti kontaktais, diskutuoti. Į šventę atėję miestiečiai galėjo pasiklausyti kraštiečių, muzikinio projekto „Du balsai – viena širdis“ dalyvių, Gražinos Krikščiūnienės ir Redos Venediktovos dainų, pasigėrėti jauno talentingo menininko žmogaus orkestro Daumanto Lukošiuo galimybėmis, pašokti kartu su „Pynimėlio“ šokėjais. Labai svarbi renginio dalis buvo paskaita ir diskusija „Bendruomenė skirta visiems“. Buvo dalijamasi asmenine patirtimi, žiniomis apie projektų finansavimą, įžvalgomis apie tai, kas stiprina bendruomenes, paslaptimis kaip jas užauginti iki sėkmės istorijų. Taigi renginio metu bendruomenės turėjo galimybę susiburti, prisistatyti, išgirsti naudingos informacijos, pasimokyti naujų kūrybinių įgūdžių, susipažinti su rajone veikiančiu vietos bendruomenės verslu, pasikeisti kontaktais.

Iniciatyvą įgyvendina: pilietinis judėjimas „Kartu“

Tradicinės Raudėnų seniūnijos šventės

Vykstant nuo Kuršėnų Telšių link, Šiaulių rajono vakariniame pakraštyje abipus kelio nusidriekusi Raudėnų seniūnija. Kiekvienais metais Raudėnų seniūnijoje vyksta renginiai, susiję su to krašto lankytinomis vietomis. Pavyzdžiui, ant Šatrijėlės pilkapio liepos 6 d. giedama „Tautiška giesmė“, Raudėnuose vyksta šv. Baltramiejaus atlidai „Vasaros ir gandrų palydos“, Juozapavos šv. Apaštaly Tado ir Judo bažnyčioje rugpjūtį rengiami Kristaus Atsimainymo atlidai, ant Nelindos ežero kranto stovinčiame Nagurskių dvare rengiamas retro muzikos koncertas ir pan. Siekiama, kad renginiai telktų bendruomenę ir gilintų žinias apie krašto kultūrinį-istorinį palikimą.

Iniciatyvą įgyvendina: Šiaulių rajono savivaldybės kultūros centro Raudėnų filialas

Šeimos diena (Šeimadienis)

2018 metais Tauragėje startavo „Šeimos dienos“ renginiai, skirti šeimoms, auginančioms vaikus. Šios socialinės akcijos tikslas – formuoti šeimas, kaip itin svarbias vertybės, supratimą. Per dvejus metus suorganizuota 11 teminių renginių.

Iniciatyvą įgyvendina: Tauragės rajono savivaldybės administracija

Beatričės namai ant ratų

Vilniaus memorialinių muziejų direkcijos Beatričės Grincevičiūtės memorialinio buto-muziejaus „Beatričės namai“ darbuotojoms, pasitinkant Lietuvos Nepriklausomybės 100-metį, kilo sumanymas: aplankyti 100 moksleivių klasių įvairiose švietimo įstaigose. Pavykus įgyvendinti šį tikslą, jau kitais metais buvo parašytas projektas, kuris leido keliauti daugiau. Nuo 2016 m. surengta apie 200 edukacinių užsiėmimų įvairiose švietimo įstaigose Lietuvoje, o nuo 2017 metų – ir užsienyje. Edukaciniuose užsiėmimuose buvo supažindinama su dainininkės Grincevičiūtės fenomenu ir jos memorialiniu butu-muziejumi „Beatričės namai“. Kartu buvo pristatomos ir lietuvių kompozitorių bei liaudies dainos vaikams. Ugdant gebėjimą dirbti grupėse ir papildant informacijos turinį edukacinėmis priemonėmis, 3–8 metų vaikai spalvino iš popieriaus pagamintus trafaretus ir dėliojo specialias dėliones pagal Grincevičiūtės atliekamas dainas. Susirinkusieji ne tik išgirdo dainininkės balsą, bet tuo pačiu susipažino ir su lietuvišku muzikiniu paveldu. Vyresnieji turėjo galimybę prisiliesti prie Brailio rašto: rašė ant vaškinių lentelių, „skaitė“ pirštais, naudojami akliesiems skirtomis rašymo priemonėmis. Pristatant baltą lazdelę ir pačios Beatričės rankų darbo pirkinį krepšelį, dalyviai buvo plačiau supažindinti su regėjimo negalią turinčių žmonių gyvenimo specifika ir jų gebėjimu prisitaikyti. Puoselėjant lietuviškumą, edukacijos pabaigoje buvo mokomasi Beatričės mėgstamos dainos žemaičių tarme „Pempel pempel“ ir padovanota knyga „Lietuvių liaudies dainos su B. Grincevičiūte“ kartu su kompaktiniu disku, o kiekvienam dalyviui – lankstinukai su informacija apie dainininkę ir „Beatričės namus“. Per 3 metus aplankytos švietimo įstaigos Kaune, Vilniaus r. (Lentvaryje, Grigiškėse, Vievėje), Lazdijuose, Punske, Varšuvoje, Vidugiriuose, Hiutenfelde, Niurnberge, Briuselyje, Olburge, Viborge, Taline, Helsinkyje, Liuksemburge, Briuselyje, Paryžiuje, Romoje, Stokholme.

Iniciatyvą įgyvendina: Beatričės Grincevičiūtės memorialinis butas-muziejus „Beatričės namai“

Kaunastic VR atvyksta į Tavo miestą!

Atliktų apklausų duomenys parodė, kad net 57 % moksleivių studijų vietą renkasi dėl patinkančio miesto, nepaisydami studijų programų ar universitetų pasiūlos. Remiantis šiais duomenimis ir gimė projekto *Kaunastic VR* (virtualaus turo moksleiviams po Kauną) idėja. Sukurti 13 virtualios realybės turų iš įvairių įdomių Kauno vietų, atitinkančių skirtingus interesus – kultūrą, sportą, mokslą, laisvalaikį. Krovininis sunkvežimis buvo papuoštas *Kaunastic* stilistika, o viduje įrengtas keliaujantis virtualios realybės stendas. Per 2 mėnesius aplankyta 30 Lietuvos miestų ir miestelių ir surengta renginių net 33-ose mokyklose. Renginių metu moksleiviai galėjo virtualiai aplankyti Kauną ir pabendrauti su mūsų komandos nariais.

Iniciatyvą įgyvendina: VšĮ „Kaunas IN“

Tradicinės Panevėžio lėlių vežimo teatro vasaros gastrolės po Lietuvą

Panevėžio lėlių vežimo teatras organizuoja jau 35-ąją kartą vyksiančią kultūrinės edukacijos iniciatyvą – tradicines vasaros gastroles su vežimu po Lietuvą. Jų metu vaikai ir jaunimas, gyvenantys atokiau nuo aktyvių kultūros vietų, yra įtraukiami į kultūrinį procesą – plečiamas vaikų ir jaunimo akiratis, ugdomos kūrybiškos asmenybės bei skatinamas kritinis mąstymas. Specialiai spektaklių rodymui pritaikytu vežimu teatro kūrybinė grupė važiuoja per mažiausius kaimus, miestelius ir miestus formuodama augančios kartos požiūrį į profesionalaus meno vertę. Gastrolių metu numatoma simbolinė spektaklių bilieto kaina 1,00 Eur. Tačiau spektaklius gali išvysti visi, net ir tie, kurie negali leisti sau įsigyti bilietą už numatytą mokesį – nepasiturintys, neįgalūs ar socialiai remtini žmonės spektaklį gali žiūrėti nemokamai. Panevėžio lėlių vežimo teatras savo iniciatyva siekia įtraukti socialinę atskirtį patiriančius žmones.

Iniciatyvą įgyvendina: Panevėžio lėlių vežimo teatras

Varėnos rajono savivaldybės mobilioji biblioteka

Moderniai įrengta mobilioji biblioteka į pirmąją oficialią kelionę po Varėnos rajono kaimus išriedėjo 2019 m. rugpjūčio 1 d. Jos tikslas – teikti bibliotekos ir savivaldybės administracijos paslaugas atokiausių Varėnos rajono kaimų gyventojams bei stiprinti kaimo bibliotekas. Mobilioji biblioteka kursuoja pagal nustatytą tvarkaraštį. Ji užsuka ir į kaimo bibliotekas, kur atveža gyventojų užsakytas knygas iš Varėnos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos.

Mobiliojoje bibliotekoje teikiamos nemokamos bibliotekos paslaugos: dokumentų į namus ir mobiliojoje bibliotekoje išdavimas; atsakymas į skaitytojų užklausas žodžiu ir telefonu; konsultavimas ieškant informacijos, informacijos paieška internete; spaudinių pristatymas į namus neįgaliesiems ir senyvo amžiaus žmonėms; galimybė naudotis „Microsoft Office“ programomis. Teikiamos ir kai kurios mokamos paslaugos: vartotojo pažymėjimo (bilieto) išdavimas; dokumentų spausdinimas, kopijavimas, įrišimas, nuskaitymas bei parsisiuntimas iš kitų bibliotekų per tarpbibliotekinį abonementą. Be šių bibliotekos paslaugų, mobiliojoje bibliotekoje priimami įvairūs gyventojų prašymai dėl savivaldybės administracijos teikiamų administracinių paslaugų.

Mobilioji biblioteka sėkmingai naudojama ir įvairių rajone vykstančių švenčių metu Varėnos viešajai bibliotekai vykdant edukacinius, kultūrinius, skaitymo skatinimo ir pan. užsiėmimus, skirtus šios bibliotekos lankytojams.

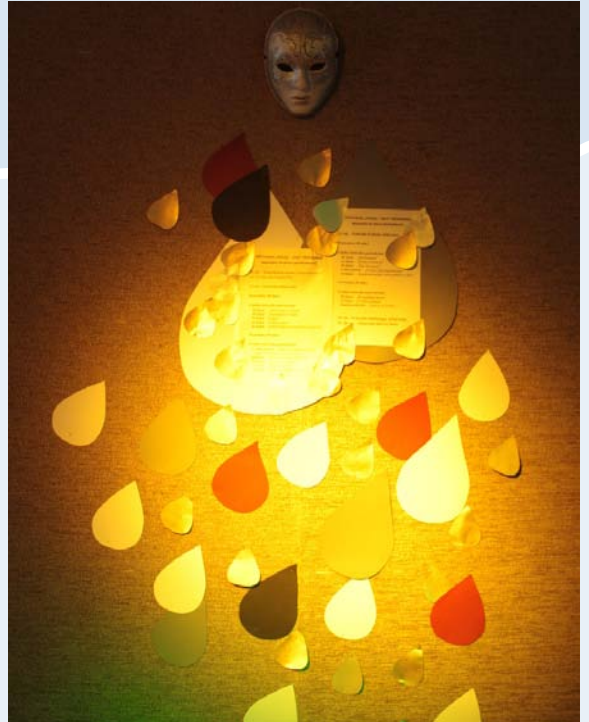
Iniciatyvą įgyvendina: Varėnos rajono savivaldybės viešoji biblioteka

Teatro festivalis „Felicija“

„Felicija“ – tradicinis Elektrėnų „Versmės“ gimnazijos teatro festivalis. Jame dalyvauja tik šios mokyklos mokiniai ir mokytojai. Pirmoji „Felicija“ įvyko 1998-ųjų gegužę. Festivalis rengiamas kas kelerius metus. Iki šiol buvo surengti devyni saviti festivaliai. Renginys turi savo tradicijas, struktūrą. Pirmoji šventės diena pradedama eitynėmis miesto gatvėmis, siekiant atkreipti miesto gyventojų dėmesį į tai, kad gimnazijoje vyksta vėl kažkas neįprastai įdomaus. Vėliau vyksta atidarymas, kuriame kviečiami dalyvauti žinomi atlikėjai ir skambant fanfaroms pakeliamas festivalio simbolis – „Felicijos“ statulėlė. Rodomus spektaklius vertina garbinga komisija, sudaryta iš buvusių mokinių, praeitų „Felicijų“ dalyvių ir nugalėtojų. Festivaliui pastatoma apie 20 spektaklių, kuriuos režisuoja klasių auklėtojai, padedant lietuvių kalbos arba teatro mokytojai. Festivalio programoje dalyvauja daugiau nei pusė gimnazijos mokinių. Likusi dalis – žiūrovai. Programos pabaigoje – uždarymas, kurio metu įvertinami geriausi darbai. Nominacijoms statulėles kuria mokytojai Rasa Marcinkevičienė ir Henrikas Vaišvila, o gamina mokiniai.

Iniciatyvą įgyvendina: Elektrėnų „Versmės“ gimnazija
Iniciatyvos idėjos autoriai: gimnazijos direktorius Egidijus Kontrimas ir mokytoja Elvyra Kasperavičienė

Kamerinių spektaklių festivalis

Panevėžio teatro „Menas“ organizuojami kamerinių spektaklių festivaliai tapo neatskiriama miesto kultūrinio gyvenimo dalimi ir pelnė išskirtinį teatro mylėtojų susidomėjimą. Festivalio sklaida vyksta visoje Aukštaitijoje. Sulaukiama žiūrovų iš Kupiškio, Biržų, Anykščių, Pasvalio ir kitų regionų. Per 15 festivalio gyvavimo metų parodyti 184 spektakliai, kuriuose dalyvavo žinomiausi Lietuvos teatrai, taip pat trupės iš Lenkijos, Baškirijos, Latvijos.

Iniciatyvą įgyvendina: Panevėžio teatras „Menas“

Semeliškių festivalis „Nuo Lauryno iki Roko“

Semeliškių festivalis „Nuo Lauryno iki Roko“ pradėtas rengti 2002 m. Paprastai jis vyksta rugpjūčio mėnesį ir tęsiasi visą savaitę. Juo siekiama ne tik telkti Semeliškių miestelio ir seniūnijos gyventojus, puoselėti tradicijas, priminti regiono istorinę reikšmę ir savitumą, skatinti kultūrinį turizmą, bet ir didinti Semeliškių žinomumą. Svarbiausia, kad miestelio žmonės turi progą pamatyti, išgirsti, pajusti profesionalių atlikėjų skleidžiamą šilumą per skirtingus meno žanrus: dailę, poeziją, šokius, teatrą, choras, klasikinę, džiazo, sakralinę, vokalinę, bardų, romansų, liaudies muziką, operetę, orkestrus ir kt. Į festivalio programą įtraukiami ir kūrybos vakarai, įvairių leidinių pristatymai, edukaciniai užsiėmimai, parodos, sporto šventės. Visą savaitę bažnyčioje, Semeliškių bendruomenės „Strėva“ patalpose, gimnazijoje ir jos prieigose, prie Nestrėvančio ežero ir kitose erdvėse (planuojama išnaudoti ir nebeveikiančią XIX a. cerkvę) vyksta skirtingų žanrų, įvairaus amžiaus žiūrovams skirti renginiai. Juos aplankyti nemokamai gali kiekvienas.

2008 m. kilo idėja praplėsti festivalio tradicijas. Nutarta organizuoti simbolinį bėgimą (apie 2 km) „Šv. Roko garbei“ nuo Semeliškių gimnazijos iki Nestrėvančio ežero – tos vietos, kur vyksta baigiamoji festivalio šventė. 2018 ir 2019 metais į festivalį įterpti ir tapybos plenero, kuriuose dalyvavo profesionalūs Lietuvos ir vienas Ukrainos dailininkai. Visą savaitę gyvendami Semeliškėse jie tapė miestelio vaizdus ir padovanojo po du nutapytus plenero metu paveikslus.

Iniciatyvą įgyvendina: Semeliškių bendruomenė „Strėva“

Paežerių dvaro vaikų baletų šokio ir muzikos festivalis

1904 m. Vilkaviškyje gimė pasaulinio garso baletų šokėja, choreografė Sonia Gaskell (Sara Gaskelytė). Jos šlovė ir pavyzdys parodo, kad dideli talentai gali atsirasti ir mažuose miestuose, tik reikia juos pastebėti ir paskatinti. Kaip tik todėl Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centras-muziejus jau trečiąs metus organizuoja Respublikinį Paežerių dvaro vaikų baletų šokio ir muzikos festivalį. Jo tikslas – Paežerių dvaro sodyboje sutelkti talentingus vaikus, kryptingai žengiančius profesionalaus atlikėjo keliu. Vilkaviškio rajono Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centras-muziejus jau kurį laiką tikslingai siekė padovanoti šeimoms su vaikais draugišką festivalį, kuriame vaikai ne tik prisiliestų prie Lietuvos istorijos ir kultūros, bet ir įspūdingos gamtos bei architektūros apsuptyje turėtų galimybę iš arčiau pažinti muzikos ir klasikinio šokio pasaulį. Festivalio metu lankytojai ne tik gali išvysti įspūdingą festivaliui skirtą vaikų baletų šokio programą, bet ir patys turi galimybę linksmiai pašokti su įvairaus amžiaus vaikų grupėmis. Renginys užbaigiamas profesionalių atlikėjų šokiais, kuriuos kartu gali šokti visi dalyviai. Į šio festivalio organizavimą bei apdovanojimą ketinama įtraukti Olandijos, šalies, kurios baletu įkūrė ir neeilinės pagarbos nusipelnusi asmenybė buvo S. Gaskell, ambasadą.

Iniciatyvą įgyvendina: Vilkaviškio rajono Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centras-muziejus,

Paežerių dvaro ledo skulptūrų festivalis

Trečius metus iš eilės vykstantis, jau tradiciniu tapęs „Paežerių dvaro ledo skulptūrų festivalis“ – vienas lankomiausių renginių žiemą.

Festivalio metu dvaro lankytojus džiugina ne tik ledo skulptūros, bet ir didžiulis šviesų, ugnies ir fejerverkų šou, vyksta ir daugybė kitų pramogų. Įspūdingą žiemos spektaklį kuria keliolika geriausių ledo skulptūrų meistrų iš Lietuvos ir užsienio. Įprastai festivaliui sukuriama apie 20–30 skulptūrų, kurioms autoriai sunaudoja apie 30 tonų skaidraus, ledo fabrike pagaminto ledo. Ledo skulptūras apšviečia ir pagyvina šviesų ir ugnies šou meistrų kuriamos projekcijos bei pasirodymai, fejerverkai. Pagrindinis tokio festivalio tikslas – vietos gyventojų ir svečių kultūrinį-estetinių poreikių tenkinimas, Paežerių dvaro, kaip kultūros paveldo objekto, sklaida ir naujų lankytojų pritraukimas.

Iniciatyvą įgyvendina: Vilkaviškio rajono Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centras-muziejus

Dvarų senovinės muzikos festivalis „Viva la musica“

Dvarų senovinės muzikos festivalis „Viva la musica“ Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centre-muziejuje, architektūros perlu tituluojamuose Paežerių dvaro rūmuose vyksta jau aštunti metai. Festivalis jau tapo tarptautiniu, į jį atvyksta atlikėjai ne tik iš kaimyninių valstybių, bet ir vidurio Europos. Dažniausiai jie pristato savo šalies kultūrą ir kūrėjus. Šis festivalis – dvarų kultūros tradicijų puoselėjimas ir kultūrinių bei estetinių poreikių patenkinimas kamerinės muzikos mėgėjams. Jame koncertuoja profesionalūs muzikos atlikėjai, klausytojams pristatoma įvairių žanrų kamerinė muzika nuo viduramžių iki dvidešimto amžiaus vidurio. Festivalis vyksta rudenį, spalio–gruodžio mėnesiais, kai lankytojai pasiilgsta kamerinių koncertų tamsiais rudens vakarais.

Iniciatyvą įgyvendina: Vilkaviškio rajono Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centras-muziejus

Renginių ciklas „(At)rask meną“

Rugpjūčio 17 d. – rugsėjo 14 d. netradicinėse Kėdainių rajono erdvėse surengtas renginių ciklas „(At)rask meną“. Įvairių žanrų (dailės edukacija, vieno atlikėjo pasirodymas, vaikiškas spektaklis, klasikinė muzika, džiazas, šokio spektaklis ir kino filmas) renginiai vyko tose Kėdainių rajono viešojo naudojimo erdvėse, kuriose dažnai lankosi vietiniai gyventojai (Trijų kampų parkas, Tiskūnai, Ašarėnos paplūdimys, Pelėdnagai, Vilainių parkas, Vilainiai, Autobusų stotis, Barupės slėnis, Labūnava, Nevėžio slėnis ties Surviliškiu, Kalnaberžės bendruomenės centro kiemelis, Sirutiškio bendruomenės centro kiemelis, Kėdainių senamiestis (netikėtos erdvės), Gegučių parkas), tačiau šiose erdvėse itin retai vyksta (arba visai nebevyksta) kultūrinė veikla. Taigi atsitiktinis praeivis netikėtai galėjo tapti žiūrovu.

Iniciatyvą įgyvendina: Kėdainių kultūros centras

Miško festivalis

Miško festivalis – jauki pokalbių ir patirčių erdvė žmonėms, norintiems atgaivinti savo ryšį su gamta ir ieškoti tvaresnio gyvenimo alternatyvų, bendrų iniciatyvų ir politinių sprendimų savivaldoje. Prie iniciatyvos mielai jungiasi menininkai, muzikantai, amatininkai, knygų leidėjai, gamtininkai, mokslininkai, verslininkai, visuomenininkai, jaunimas. Tad kasmet vyksta nekomercinis tarptautinis renginys miške (Anykščių šilelyje ir / ar Šimonių girioje), kur susirinkusieji groja, skaito paskaitas, rengia diskusijas ir kūrybines dirbtuves, kuria menines instaliacijas, eina į žygius, žiūri filmus ir kalbasi prie ugnies. Miško festivalis per savo trumpą gyvavimo laikotarpį jau išpopuliarino Lietuvoje miško terapijos, gamtinio atkūrimo, lėto miesto ir daugelį kitų tvaraus gyvenimo ir gamtos tausojimo idėjų, kurios yra toliau plėtojamos savivaldoje ir įsikūnija naujai išleistose knygose, profesinėje praktikoje bei versluose ir ugdyme.

Iniciatyvą įgyvendina: Asociacija „Anykščių Jurzdiko bendruomenė“

Projektas „Kultūra ant slenksčio: kultūrinė kiemų intervencija“ („Kiemai“)

Renginių ciklas „Kiemai“ Šiaulių miesto gyventojams pasiūlė su kultūra susitikti ir jos ieškoti ne institucinėse (bibliotekos, galerijos, kultūros centrai) erdvėse, bet daugiabučių namų kiemuose. Susitikimų-diskusijų su žymiais šalies bei vietos kultūros, visuomenės veikėjais ciklas išsiskyrė temine sinteze, t. y. renginių turinys gvildeno tiek kiekvienam žmogui aktualias kasdienes problemas, tiek visuomenei pristatė tas, su kuriomis susiduria kultūros kūrėjai. Kadangi į projekto veiklas įsitraukė ir jose dalyvavo tiek šalies, tiek vietiniai, Šiauliuose gimę ar mieste kuriantys asmenys, buvo aptariamoms ir visuomenei pristatomoms ne tik nacionalinės kultūros, visuomenės problemos, bet ir aktualizuojamas vietinės kultūros identitetas, jo paieškos.

Renginių formatu stengtasi sudominti ne tik kultūriniais renginiais besidominčius asmenis, bet ir pritraukti kultūra dėl vienokių ar kitokių priežasčių nesidominčius miestiečius.

Iniciatyvą įgyvendina: Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešoji biblioteka

Kiemo galerija

Kažkada buvusi apleista erdvė Kauno centre, dabar – „Kiemo galerija“, plėtojama ir puoselėjama menininko Vytenio Jako ir jo bendraminčių pastangomis. Ši iniciatyva prisideda prie pagarbos kultūrinei atminčiai skatinimo (šio kiemo istorijos daugiausiai siejamos su žydų istorija), pagarbos ir dėmesio šalia gyvenantiems rodymo, tapimo artimesniems tiems, kurie šalia. Menininkų keliami susvetimėjusių kaimynų problema apima ne tik „Kiemo galerijos“ kiemą, bet yra aktuali ir šių dienų visuomenei, todėl toks erdvės sumeninimas ir galimybė prisidėti prie jos kūrimo tampa užkrečiančiu pavyzdžiu kitiems kiemams, ieškant būdų tarpusavio susvetimėjimui tirpdyti, artumui, bendravimui ir bendradarbiavimui skatinti.

Iniciatyvą įgyvendina: **Vytenis Jakas**

Malonny: Marijampolė, Londonas, Niujorkas. Idėjų migracija

Tarptautinis simpoziumas „MALONNY: Marijampolė, Londonas, Niujorkas: idėjų migracija“ jau tapo tradiciniu, prisidedančiu prie miesto savitumo puoselėjimo keičiantis idėjomis, bendradarbiaujant, didinant meno kūrinį prieinamumą. Jis vyko jau septintąjį kartą. Tapyba ant miesto pastatų sienų yra pagrindinė projekto veikla, suteikianti kultūrinės vertės visuomeninės paskirties vietai, atskleidžiantis vietos identiteto elementus, kultūrą priartinantis prie visuomenės. Piešiniai tapo atpažįstamais Marijampolės simboliais, naudojamais miesto komunikacijai ir pristatymui Lietuvoje ir pasaulyje. Dalyviai iš įvairių šalių leidžia pajauti globalaus pasaulio centrų atgarsius, taip pat skatina savanorystės tradiciją bendruomenėje, diskusijas ir efektyvų viešumą.

Marijampolės viešosiose erdvėse kasmet tapomos 3–5 pastatų sienos, apšviečiami pastatai J. Basanavičiaus a., organizuojami forumai-diskusijos su miesto bendruomene meno, architektūros, urbanistikos temomis, simpoziumą užbaigianti ekskursija, o atidarymo simpoziumas tampa įspūdingu muzikos, šviesų ir šokio reginiu.

Iniciatyvą įgyvendina: **VŠĮ „Sveikatingumo idėjos“**

Lauko paroda „Panevėžio gatvės: žmonės, įvykiai, vaizdai“

Svarbu kurti gerą, pozityvią atmosferą mieste, kuriame gyvename. Siekiant paskatinti labiau domėtis savo miestu, jo istorija, kultūra surengta lauko paroda „Panevėžio gatvės: žmonės, įvykiai, vaizdai“ viešose miesto erdvėse. Ekspoziciniai stendai su miesto istoriją menančių gatvių, pastatų, žymių žmonių bei svarbesnių įvykių vaizdais ir aprašymais ne tik kelia panevėžiečių bei miesto svečių susidomėjimą, bet ir pagyvina miestovaizdį. Ji matoma ir prieinama net ir socialinę atskirtį jaučiantiems žmonėms, nesilankantiems ar dėl kokių nors priežasčių negalintiems lankyti parodose uždaroje miesto erdvėse.

Šeši lauko parodos stendai įrengti tose miesto gatvėse ir aikštėse, kurios yra vienos iš seniausių, išlaikiusių daugiau senųjų pastatų, susijusių su praeityje gyvenusiais garsiais žmonėmis ir įvykiais.

Iniciatyvą įgyvendina: Panevėžio kraštotyros muziejus

Muzikinė-teatrinė kompozicija „Teprabyla Aristavos istorijos dvasia“

Prieš ketverius metus Aristavos bendruomenė šventė pirmojo Aristavos paminėjimo rašytiniuose šaltiniuose 645-ąsias metines. Kaip tik tuomet ir kilo idėja prikelti Aristavos kaimo istoriją eiliuotame pasakojime. Aristavietė saviveiklininkė Ligita Lukočienė pagal istorikės A. A. Vojevodskaitės surinktą medžiagą sukūrė trumpą trijų personažų scenelę. Tai ir buvo užuomazga muzikinei-teatrinei kompozicijai „Teprabyla Aristavos istorijos dvasia“. Ji dvejus metus sėkmingai rodoma Kėdainių rajono kultūros centruose, bendruomenių namuose. Ši muzikinė-teatrinė kompozicija buvo suvaidinta Rumšiškėse, Lietuvos liaudies buities muziejuje, atstatytame Aristavoje stovėjusiame Aristavėlės dvare. 2021 metais Aristavos kaimo bendruomenė švęs 650-ąjį Aristavos paminėjimo jubiliejų, tad nuspręsta muzikinę-teatrinę kompoziciją parodyti netradicinėje erdvėje – Aristavos kaimo centre esančio tvėnkinio salelėje.

Iniciatyvą įgyvendina: Kėdainių kultūros centras

Globalioji Tauragė

Iniciatyva įgyvendinama nuo 2017 m. Pagrindinė jos idėja ta, kad būtų surinkta kuo daugiau informacijos apie įvairaus laiko išveičių iš Tauragės likimus ir sudarytos sąlygos palaikyti tarpusavio ryšius. Šiam tikslui sukurtas portalas globali.taurage.lt. Čia skelbiama informacija galėtų tapti akstinu skleisti pozityvią informaciją apie gimtinę ar net paskata išvykusiems sugrįžti. Periodiškai rengiamos šventės, kuriose susirenka globalieji tauragiškiai iš viso pasaulio. Be to, stengiamasi plėsti ir grįžusiųjų verslumo galimybes: numatomos subsidijos įkuriant naujas darbo vietas, įgyvendinant rinkodaros priemones, patalpų nuomos kompensacijos.

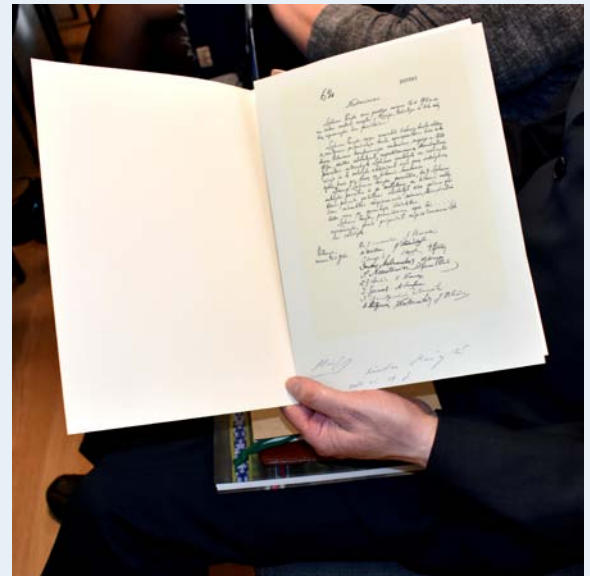
Iniciatyvą įgyvendina: Tauragės rajono savivaldybės administracija

Lietuvos Nepriklausomybės akto teksto dailiraščio konkursas

Idėja pasitikti Lietuvos Nepriklausomybės šimtmetį perrašant Lietuvos Nepriklausomybės Aktą ir taip praplėsti mokinių žinias apie jį pasirašiusius signatarus bei dokumento tekstą, taip pat ugdyti dailaus rašto įgūdžius kilo buvusiam Plokščių mokyklos-daugiafunkcio centro mokytojui Vidmantui Ambrasui, kai 2017 m. kovo 29 d. profesorius Liudas Mažylis paskelbė apie Vokietijos archyvuose rastą Akto originalą. Mokyklos bendruomenė pritarė idėjai ir balandžio 19–25 dienomis paskelbė Nepriklausomybės Akto teksto dailiraščio konkursą visose Šakių rajono mokyklose. Darbus rašė ir 65 Plokščių mokyklos-daugiafunkcio centro mokiniai. 48 geriausi dailiraščio konkurso darbai iš 15 rajono mokyklų eksponuoti Plokščių mokykloje-daugiafunkciame centre, o šiuo metu saugomi mokyklos muziejuje.

Iniciatyvą įgyvendina: Šakių rajono Plokščių mokykla-daugiafunkcis centras

Istorijos skaitymai

Ši iniciatyva gimė minint ypatingas dviejų besibičiuliančių valstybių datas – Nepriklausomybės šimtmečius Suomijoje ir Lietuvoje. Šakių rajone esanti Plokščių mokykla nuo seno bičiulijasi su Suomijos Doneičio draugija, o dar XIX a. Plokščių miestelis sulaukė ir suomių rašytojos Mailos Talvio bei jos vyro dėmesio ir meilės. Todėl šiai valstybei svarbūs istoriniai įvykiai minimi ir Plokščiuose. Taip jau sutapo, kad 2017 m. gruodžio 6-ąją Suomija minėjo savo šalies nepriklausomybės 100-metį, o vos už kelių savaičių – 2018 m. vasario 16-ąją – ir Lietuva šventė nepriklausomybės 100-ąją gimtadienį. Ta proga Plokščių mokykloje-daugiafunkciame centre 10 trečiadienių (nuo 2017-12-06 iki 2018-02-16) pirmos pamokos metu vyko simboliniai „Istorijos skaitymai“, kuriuos parengusi istorijos mokytoja G. Kazarian po mažą detalę surankiojo bei sudėliojo pastarojo šimtmečio Plokščių istorijos dėlionę. Į šiuos skaitymus įsitraukė visa mokyklos bendruomenė – ir mažiems, ir dideliems teko svarbi atsakomybė visai bendruomenei pristatyti vieną ar kitą šio krašto laikmetį, atskleisti, kaip čia gyveno žmonės, kuo jie didžiavosi, kaip mokėsi ar dirbo, kokie džiaugsmas ir rūpesčiai juos lankė. Skaitymų pabaigoje mokyklą papuošė instaliacija – „Plokščių šimtmečio istorijos langas“, primenantis svarbiausius šio krašto istorinius momentus.

Iniciatyvą įgyvendina: Šakių rajono Plokščių mokykla-daugiafunkcis centras

Jurbarkiškio kodo beieškant

Renginiai „Jurbarkiškio kodo beieškant“ (2019 m. vykęs renginys vadinosi „Ar žinai jurbarkiškio kodą?“) – tai Jurbarko rajono žmonių identiteto, etninės kultūros ir jos bruožų paieškos, gyvosios etninės kultūros tradicijos perdavimas diskusijų su įdomiomis Jurbarko krašto asmenybėmis forma. Jurbarko krašto šventės metu surengtas renginys, kurio pagrindinė idėja buvo sukviesti kraštiečius į vieną vietą susitikti, padiskutuoti apie kraštą, išskirtines jo savybes bei čia gyvenančių ir gyvenusių žmonių vertybes. Tokiu būdu siekiama supažindinti, kokių talentų yra užaugę Jurbarko rajone, apie kuriuos dažnas nėra girdėjęs, motyvuojami čia gyvenantys žmonės, jaunoji karta. Renginio metu parkelyje vyko piknikas, edukacijos vaikams, naujų bibliotekos paslaugų pristatymas, mažųjų knygų leidyklų mugė.

Iniciatyvą įgyvendina: Jurbarko rajono savivaldybės viešoji biblioteka

Šiaulių rajono nykstančių ir išnykusių kaimų įprasminimas

2019-ieji buvo paskelbti Vietovardžių metais. Šiaulių rajono savivaldybės viešoji biblioteka savo veiklomis aktyviai įsijungė į Vietovardžių metų paminėjimą. 2019 m. buvo vykdomas projektas „Šiaulių rajono nykstančių ir išnykusių kaimų istorijos“, kurį iš dalies finansavo Lietuvos kultūros taryba, partneris – Šiaulių rajono savivaldybė. Juo buvo siekiama surinkti kraštotyrinę medžiagą apie nykstančius ir jau išnykusius kaimus, užrašyti gyvų žmonių pasakojimus, o susisteminius įvairiuose šaltiniuose surastą ir iš žmonių gautą informaciją, fotofiksaciją, parengti kraštotyrinius darbus. Į surinktos dokumentinės ir foto- ir videomedžiagos viešinimo procesą aktyviai įsijungė UAB „Šiaulių televizija“, kuri, kaip projekto partneris, parengė 12-os laidų ciklą „Nykstantys ir išnykę kaimai Šiaulių rajone“. Norint šią idėją dar aktyviau viešinti parengta dešimties kilnojamojų stendų paroda, kuriuose pateikta vaizdinė ir rašytinė medžiaga apie išnykusius ir nykstančius kaimus. Kai kuriose seniūnijose pagamintos specialios lentelės išnykusiems kaimams atminti. Sukaupta medžiaga nuolat pildoma ir išliks ateities kartoms, pasitarnaus krašto paveldo išsaugojimui.

Iniciatyvą įgyvendina: Šiaulių rajono savivaldybės viešoji biblioteka

Ryčiausias Lietuvos pakraštys – šviesus turtingos praeities kraštas

Ignalinos r. Didžiasalio „Ryto“ gimnazija yra ryčiausia Lietuvos mokykla, įžengusi į penktą gyvavimo dešimtmetį. Mokyklos padėtis unikali – ji pasienio su Baltarusija gyvenvietėje, kurios vardas žiniasklaidoje dažniausiai minimas nepalankiame kontekste. Tad gimnazijos bendruomenė yra prisiėmusi misiją išsaugoti ir skleisti šio krašto kultūrą, istoriją, ugdyti mokinių pasididžiavimą gimtine, rodyti visuomenei tai, kas čia yra geriausia, bet dažnai lieka nepastebėta, nežinoma. To siekiama per kasmetines vakarones, gimnazijos muziejų ir aktyvią kraštotylinę bei etnokultūrinę veiklą. 1984 m. buvo organizuota pirmoji vakaronė, skirta dainų karalienei Kristinai Skrebutėnienei ir ją 1934 m. atradusiam tautosakos rinkėjui Juozui Aiduliui. 1988 m. talkinant Didžiasalio bendruomenei įkurtas, o 2013 m. iš esmės atnaujintas gimnazijos kraštotyros muziejus. 2018 m. gimnazija inicijavo ir bendradarbiaujant su Ignalinos rajono savivaldybės administracija buvo įrengtos informacinės atminimo lentos žymiesiems kraštiečiams Augustinui Voldemarui, Česlovui Kudabai, Zigmui Žemaičiui, Tverečiaus krašto savanoriams.

Taigi gimnazijos iniciatyva – siųsti žinią, koks dvasiškai stiprus ir turtingas yra ryčiausias Lietuvos pakraštys, padėti jį pažinti – vykdoma kasmet, kasdien ir vyks tol, kol gimnazija gyvuos.

Iniciatyvą įgyvendina: Ignalinos r. Didžiasalio „Ryto“ gimnazija

Užduočių popietė „Pažinkime Akmenės kraštą“

2019-aisiais Naujoji Akmenė paminėjo savo septyniasdešimtmetį. Šia proga viešojoje bibliotekoje surengta užduočių popietė, viktorina. Jau-nimas balandį–gegužę iš įvairių šaltinių rinko medžiagą ir rengė kuo įvairesnės tematikos užduotis. Šios iniciatyvos metu siekta atskleisti krašto istorinius bruožus, parodyti kuo daugiau įdomių faktų ir paskatinti giliau domėtis savo Akmenės kraštu.

Iniciatyvą įgyvendina: Akmenės rajono savivaldybės viešoji biblioteka

Renginių ciklas „Sugrįžimai“

„Sugrįžimai“ – tai jaukūs susitikimai su žmonėmis, kurie gyveno Kėdainių r. Akademijos miestelyje ir padarė didelį indėlį miestelio visuomenei, kurie išvyko ir tapo reikšmingais Lietuvai ar užsienio šalims žmonėmis. Tai asmenys, kurie grįžta į savo miestelį susitikti su bendruomene, kad pasidalintų gerą patirtimi, pasakotų apie savo gyvenimo kelią, savo veiklą, patartų, pasidžiaugtų savo veiklos rezultatais. Susitikimai vyksta Akademijos kultūros centre. Po susitikimų renginio dalyviai ir žiūrovai neformaliai bendrauja prie suneštinių vaišių, arbatos puodelio.

Iniciatyvą įgyvendina: Kėdainių rajono savivaldybės Akademijos kultūros centras

Bendradarbiavimas su Panevėžio pataisos namais

Bendradarbiavimas su Panevėžio pataisos namais užsimezgė 2017 metais pradėjus Panevėžio pataisos namų skaitytojų klubui skolinti bibliotekos knygas bei įtraukus nuteistąsias į Šiaurinės bibliotekos inicijuotą skaitymo skatinimo akciją „Siekiamo rekordo! 100 knygų – ne riba“. Bendradarbiaujant su Panevėžio pataisos namais pasiekta nauja itin socialiai pažeidžiama grupė, kuriai galima pasiūlyti ir kitas bibliotekoje vykdomas veiklas. Įtraukiant nuteistąsias į bibliotekos vykdomas veiklas prisidedama prie jų socialinės reabilitacijos bei integracijos į visuomenę.

Kasmet paskelbus Metų knygos rinkimus nuteistosios pristatomi rinkimuose dalyvaujančių knygų autoriai, dalijamasi mintimis apie perskaitytus kūrinius. Be to, buvo surengtas neformalus susitikimas-paskaita apie biblioterapiją. Nuo 2018 metų Pataisos namų vaiko ir motinos namuose ir Vaikų (kūdikių) skyriuje gyvenančioms mamoms ir vaikučiams organizuoti bibliotekos parengti lavinamieji kūrybiniai užsiėmimai – „Slieko Zigmučio pievelė“.

Iniciatyvą įgyvendina: Panevėžio miesto savivaldybės viešoji biblioteka Šiaurinė biblioteka

Biblioteka šeimai

Šeima išlieka svarbiausia socialine institucija valstybėje. Marijampolės Petro Kriaučiūno viešoji biblioteka, pasiūliusi iniciatyvą „Biblioteka šeimai“, atkreipė dėmesį į aktualias problemas viešųjų paslaugų sektoriuje. Pasinaudojus ES parama įkurta draugiška šeimai biblioteka Draugystės padalinyje ir suformuota šeimai palanki aplinka. Investicijų dėka miesto bibliotekos tapo draugiškos šeimai ir kiekvienam lankytojui. Todėl organizuojami įvairūs renginiai. Antrus metus vykdomas projektas „Knyginėtojams“. Šeimos kviečiamos per vasaros atostogas ir savaitgaliais daugiau laiko skirti buvimui kartu kultūrinėje aplinkoje, susitikti su profesionalių aktorių kolektyvais, dalyvauti ir patiemis patirti dalyvavimo, skaitymo ir kūrybos džiaugsmą. Parke vasaros ketvirtadieniais organizuojami teatralizuoti „Vasaros skaitymai“ su pasakų personažais, akcijomis ir žaidimais. Pasibaigus šiam sezonui vyksta „Šeimadieniai“, kuriuose kurti kvietė menininkė N. Marčėnaitė, lėlininkė E. Lei, aktorė I. Balsytė, rašytojai V.V. Landsbergis ir V. Šidlauskas. Jau trečius metus kūdikiai su tėveliais renkasi į pojūčių lavinimo užsiėmimus „Multimažyliai“, kuriuose žaidžiama, klausomasi muzikos ir skaitoma.

Iniciatyvą įgyvendina: Marijampolės Petro Kriaučiūno viešoji biblioteka

Edukacinė programa „Elektroninės pelėdos“

Programa skirta 1–4 klasių moksleiviams. Ja siekiama skatinti vaikus išmokti valdyti skaitmenines technologijas ir pasitelkiant vaizdines priemones parodyti, kaip specialių brūkšnių kodų pagalba ar naudojantis QR kodų skaitytuvu gauti reikiamą informaciją tiesiai į planšetę.

Edukacinė programa pateikiama kaip detektyvinis žaidimas. Vaikai, pasinaudodami planšetėmis, turi išsiaiškinti knygų iš Keliaujančio knygų portfelio dingimo paslaptį. Jie kuriam laikui tampa detektyvais („elektroninėmis pelėdomis“) ir naudodamiesi QR bei brūkšnių kodų skaitymo programa turi sugrąžinti knygas į portfelį bei sužinoti, kas buvo pavogęs knygas. Moksleiviai, grąžinę knygas į portfelį, toliau atlieka dar kelias užduotis: „Literatūrinis personažas“, kurios metu reikia pasakyti knygą, kurioje „gyvena“ nurodytas knygos veikėjas, ir „Knygų valtis“, kurios metu rodomą paveikslėlį reikia susieti su pasaka.

Iniciatyvą įgyvendina: Panevėžio biblioteka „Židinyš“

Keliauju su biblioteka

Biblioteka, organizuodama nemokamas ekskursijas skaitytojams po Lietuvą ir Panevėžio miestą, skatina skaityti, pažinti gimtąjį kraštą. Iniciatyva „Keliauju su biblioteka“ pradėta 2013 m. ir tęsiama. Pirmoji ekskursija skaitytojams surengta vykdant ekologinį projektą „Mokykimės ekologijos abėcėlės“. Aktyviausiems projekto dalyviams organizuota ekskursija į Vilniaus universiteto botanikos sodą Kairėnuose. Dalyvaujant bibliotekos skaitymo skatinimo projekte „Skaitantis miestas“, skaitytojams surengtos dvi ekskursijos: dalyvauta Z. Gėlės literatūrinės premijos įteikimo šventėje Naisiuose (Šiaulių r.), o rudenį skaitytojams, perskaičiusiems K. Sabaliauskaitės istorinį romaną „Silva Rerum“, surengta ekskursija Vilniuje „Silva Rerum“ takais. 2019 m. bibliotekos skaitytojams organizuotos ekskursijos po lankytinas Panevėžio miesto vietas. Visos ekskursijos yra nemokamos. Biblioteka jas organizuodama skatina skaityti, pažinti gimtąjį kraštą, domėtis krašto naujienomis, kokybiškai leisti laisvalaikį, skatina žmones bendrauti, mažina socialinę ir emocinę atskirtį.

Iniciatyvą įgyvendina: Panevėžio miesto savivaldybės Elenos Mežginaitės viešoji biblioteka

„Popcorn“ kino vakarai

„Popcorn“ kino vakarai Jonavos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Rimkų filiale organizuojami nuo 2017 m. Kiekvieno mėnesio antrąjį penktadienį diskutuojant, bendraujant, žiūrint animacinius filmus per plačiaekranį televizorių ir vaišinantis spragėsiomis, vaikai kviečiami smagiai ir turiningai praleisti laiką. Slaptu balsavimu mažieji bibliotekos lankytojai išsirenka norimą žiūrėti filmą. Prieš prasidedant filmo peržiūrai, vaikams yra pristatoma knyga tokiu pačiu pavadinimu, aptariamas knygos siužetas, iškeltos problemos, skaitomos knygos ištraukos. Filmui pasibaigus bibliotekoje vyksta knygos ir filmo siužetų panašumų bei skirtumų, veikėjų portretų aptarimas, vaikai dalijasi savo įspūdžiais ir patirtimi.

Iniciatyvą įgyvendina: Jonavos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Rimkų filialas
Iniciatyvos idėjos autorė: vyriausioji bibliotekininkė Aida Židžiūnė

Skaitymo skatinimo programa „Skaitymas kitaip“

Iniciatyva „Skaitymas kitaip“ įgyvendinama nuolat. Veiklos vyksta bibliotekos patalpose, ikimokyklinio ir mokyklinio ugdymo įstaigose, miesto erdvėse. Programą sudaro įvairios su skaitymu susijusios veiklos: interaktyvių knygų skaitymas, „atgyjančių“ piešinių spalvinimas, knygų pristatymai, kūrybinės dirbtuvės, susitikimai su rašytojais. Edukacijos metu vaikai susipažįsta su biblioteka ir čia įsikūrusia kūrybinių medijų studija „Saviraiškos kodas“, sužino, kad šiais, naujų technologijų laikais, galima skaityti ne tik įprastas popierines, bet ir įvairias skaitmenines knygas. Išmanios knygos leidžia tiek skaityti, tiek stebėti trimačius vaizdus su juose atgyjančiais knygų personažais. Bibliotekoje vaikams suteikiama galimybė ir patiems dalyvauti šių vaizdų kūrime – jie spalvina iš anksto paruoštus lapus, kuriuose kaip ir knygose su papildyta realybe, atgyja jų piešiniai.

Iniciatyvą įgyvendina: Panevėžio miesto savivaldybės viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyrius „Žalioji pelėda“

Skaitymai Knygų terasoje „Vasara su knyga“

Knygų terasoje kiekvieną vasaros trečiadienį mažieji skaitytojai bendrauja ir žaidžia su bibliotekos darbuotojais, persirengusiais įvairiais pasakų personažais – Pepe Ilgakojine, Tigriuku, Drambliuku, Emociuku. Vaikai „Vasaros su knyga“ metu ne tik skaito, bet ir dalyvauja edukaciniuose užsiėmimuose: piešia, lipdo, siuvinėja ir kuria įvairius rankdarbius. Stebint akcijos dalyvius, suprantama, kad biblioteka – tai jau ne ta prieš kelis dešimtmečius buvusi nuobodų knygų saugojimo vieta, o šiandienos vaikams pritaikyta džiaugsmo, laisvalaikio, žaidimų ir kartu skaitymo erdvė, kuri juos traukia lankytis čia kuo dažniau.

Iniciatyvą įgyvendina: Jonavos rajono savivaldybės viešoji biblioteka

Vasaros skaitykla

2019 m. birželį Vilniaus miesto savivaldybės centrinė biblioteka pradėjo įgyvendinti projektą „Vasaros skaitykla Bernardinų sode“. 18-os bibliotekų sistema vasaros sezono metu išplėtė savo veiklą į sostinės centrą, siekdama atsižvelgti į miestiečių kultūrinio laisvalaikio poreikius ir populiarinti savo bibliotekų paslaugas. Vasaros skaitykla įrengta Vilniaus Bernardinų sode, kupolinės konstrukcijos namelyje. Skaitykloje – 500 knygų visoms amžiaus grupėms. Didelis dėmesys skiriamas šeimoms ir vaikams – pasirūpinta stalo žaidimais, piešimo reikmenimis, lavinamosiomis priemonėmis.

Iniciatyvą įgyvendina: Vilniaus miesto savivaldybės centrinė biblioteka

Creativity Lab

„Creativity Lab“ tikslas – ugdyti moksleivių verslumo kompetencijas, skatinti Tauragės bendruomeniškumą bei moksleivių veiklumą ne tik savo mieste, bet ir nacionaliniu mastu. Inicatyvoje dalyvauja 9–12 klasių mokiniai. Intensyvių mokymų programoje ugdomos šešios pagrindinės moksleivių verslumo kompetencijos: kūrybiškumas, komandinis darbas, ryšių mezgimas, veiklumas, problemų sprendimas, savęs vertinimas. Inicatyva vykdyta 2017 m. (pirmasis etapas), 2018 m. (antrasis etapas) ir 2019 (trečiasis etapas) kartu su Vytauto didžiojo universiteto Verslo praktikų centru. Tris mėnesius trukusio kurso metu rajono studentai ir moksleiviai vykdė aktyvias komandines užduotis, dalyvavo intensyvių mokymų pagrindu organizuojamuose ir verslumo kompetencijų tobulinimą skatinančiuose renginiuose, įvairiose kūrybinėse dirbtuvėse bei sėmėsi patirties iš patyrusių ekspertų – verslininkų, reklamos agentūrų, technologijų, kultūros centrų, telekomunikacijų ir kitų sričių įmonių atstovų.

Inicatyvą įgyvendina: Tauragės rajono savivaldybės administracija

Kino vaizdų, garso, kadru edukacija

Kino vaizdų, garso, kadru edukacija yra kino edukacijos programos dalis, pradėta vykdyti 2019 m. ir skirta priešmokyklinio amžiaus vaikams. Iniciatyvos metu, pasitelkę kino vaizdų, garso, kadru mediją, vaikai pažįsta savo pojūčius, įvertina socialiai jautrias temas, suvokia kino kaip mokytojo vaidmenį. Patys kūrė ir fotografavo kadrus, vizualiai vertino kadru planus. Per kino edukaciją vaikams suteikiama galimybė susipažinti su kino kūrimo pradmenimis. Ikimokyklinukai mokosi stebėti aplinką, ieškoti išskirtinių vaizdų, naudotis medijų technologinėmis galimybėmis.

Inicatyvą įgyvendina: Kino centras „Garsas“

„Lavina LT“ – vaikams, tėvams ir pedagogams

Facebook paskyra „Lavina LT“ sukurta 2017 m. sausio 8 d., kad kuo daugiau protingų vaikų augtų Lietuvoje. Logopedė Diana Jazukevičienė šiame puslapyje nemokamai dalijasi savo žiniomis ir sukurtomis užduotimis vaikams, kurias pasitelkia logopedinėje praktikoje. Užduotis kurti padeda visa šeima: vyras Saulius ir du sūnūs Vaidas ir Vytenis. FB „Lavina LT“ sekėjų yra daugiau kaip 17000. Vadinasi, kad 17000 tėvų ir pedagogų nemokamai naudojami mūsų šeimos sukurtomis užduotimis. Taip pat el. paštu siunčiami naujienlaiškiai su užduotimis. Naujienlaiškiaus prenumeruoja 5000 žmonių.

Inicatyvą įgyvendina: Jazukevičių šeima – Diana, Saulius, Vytenis ir Vaidas

Ateik. Pamatyk. Sukonstruok

Inovatyvių veiklų klube šeimoms „Ateik. Pamatyk. Sukonstruok“ vykdoma edukacija „Roboteka“. Veikla prasidėjo 2019 m. kovo mėnesį ir tęsiama. Tikimasi suburti šeimos narius bendrai veiklai, kurios metu vaikai kartu su tėvais konstruoja ir programuoja „Lego“ robotukus, mokosi valdyti dronus, piešti grafine planšete. Supažindinant su 3D spausdintuvu, pasitelkiama multimedija. Vaikai gali stebėti visą trimačių daiktų kūrimo procesą – nuo modeliavimo „Autodesk“ programa iki jau atspausdintų daiktų. Sprendžiami 3D spausdintuvu sukurti galvosūkių. Pristatomi robotikos pagrindai, supažindinama su šiuolaikiniais robotais.

Iniciatyvą įgyvendina: Panevėžio miesto savivaldybės viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyrius „Žalioji pelėda“

Lietuvos EKO mokyklų tinklo plėtra

Prezidento Valdo Adamkaus gimnazija 2016 metais įkūrė Lietuvos EKO mokyklų tinklą, apimančią Lietuvos švietimo įstaigas, kurios, sutelkdamos savo įstaigų bendruomenes, siekia darnos su supančia aplinka, ekologinės aplinkos kūrimo idėjų puoselėjimo, bendruomenės ekologinių kompetencijų ugdymo. Į šį tinklą Lietuvos ugdymo įstaigos buriamos nuo 2016-ųjų, kasmet priimami nauji nariai. Šiuo metu į tinklą yra įsitraukusios mokyklos iš Kauno, Kauno rajono, Alytaus, Jonavos, Kėdainių, Lazdijų, Šakių, Ukmergės, Vilniaus.

Iniciatyvą įgyvendina: Prezidento Valdo Adamkaus gimnazija Kaune

Inovatyvios technologijos kūrybingam laisvalaikiui

Panevėžio robotikos centras „RoboLabas“ nori pristatyti iniciatyvą – skatinti panevėžiečius domėtis pažangiomis technologijomis, apie jas sužinoti, išbandyti ir įsilieti į „Industry 4 Panevėžys“ iniciatyvą. Centras įkurtas 2019 m. kovą. Jo tikslas ugdyti jaunąją technologijų kūrėjų kartą, suteikti vaikams galimybę ugdyti kūrybiškumą, kritinį mąstymą, komandinio darbo įgūdžius ir kitas ateities darbo rinkoje būtinas kompetencijas. Nuo rugsėjo „RoboLabas“ panevėžiečius pakvietė į keliolika užsiėmimų, susijusių su technologijomis, programavimu ir technine kūryba. Taip pat ir mokyklų mokytojai skatinami susipažinti, išbandyti ir taikyti savo pamokose robotus, konstravimą, programavimą, 3D spausdinimą.

Vyresni vaikai su tėveliais ateina pažinti trimačio modeliavimo ir su tuo susijusių skaitmeninių procesų programinės įrangos, piešti trimatėje erdvėje, kurti ir atsispausdinti su 3D spausdintuvu. Mokiniais, kurie domisi robotika, bet dar neturi įgūdžių ar priemonių, tai turėtų tapti vieta, kur galima kurti, eksperimentuoti, atrasti save skaitmeninių technologijų pasaulyje.

Iniciatyvą įgyvendina: Panevėžio švietimo centro padalinio Panevėžio robotikos centras „RoboLabas“

„Varom į lauką? Ne, varom IVIDU!“

Akmenės bendruomenės kūrybinės pažangos forumo „Išjudinkime akmenis“ veiklų metu Akmenės jaunimui gimė idėja miesto centre esančiame nenaudojamame pastate įkurti Akmenės jaunimo centrą IVIDU. Jaunimo centro pavadinimą išradingas jaunimas sugalvojo kaip šūkį, kviečiantį susiburti bendrai įdomiai ir prasmingai veiklai: „Varom į lauką? Ne, varom IVIDU! (į vidų)“. Šią idėją geranoriškai palaikė pastato savininkai UAB „Baltisches Haus“ ir 2018 metų gruodžio 14 d. aktyviems bendruomenės atstovams ir verslininkams įsteigus VšĮ Akmenės jaunimo centras IVIDU, pastatą padovanojo jaunimo užimtumo veikloms vykdyti. Pastate atsirado erdvė, leidžianti įvairių jaunimo grupių atstovus pritraukti bendrai veiklai, inovatyviai ir kūrybiškai mėstančiam jaunimui padėti veikti ir įsitvirtinti Akmenės krašte, kurti verslą bei vienyti prasmingoms veikloms. Akmenės jaunimo centras atidarytas 2019 m. gegužės 3 d. Per visą šį laikotarpį veikla vykdoma savanorystės pagrindu. Organizuojant veiklas dalyvauja per 17 jaunimo savanorių ir 10 verslininkų, Akmenės bendruomenės narių. Kas savaitę vyksta bendri susitikimai, kuriuose aptariamas centro veiklos organizavimas, planuojami renginiai: filmų vakarai, įvairių žaidimų turnyrai, nuotraukų ir kitokie konkursai, „šluotos“ (tvarkymosi) dienos, Eurovizijos peržiūros vakarai, Gatvės muzikos diena, „šlapiasis turnyras“, jogos vakarai, vasaros palydėtuovės, Eurolygos stebėjimo vakarai, „langablizgės diena“, „šjurpnaktis“ bei šokių maratonas, jaunimo verslumo idėjų pristatymas ir kiti. Akmenės rajono jaunimo apdovanojimuose „ARJA 2019“ Akmenės jaunimo centras pastebėtas ir išrinktas kaip – „Metų jaunimo organizacija“ ir „Metų jaunimo įvykis“.

Iniciatyvą įgyvendina: VšĮ „Akmenės jaunimo centras“

Mokyklos edukacinės erdvės – visuomenės ekologiniam švietimui

Šia iniciatyva siekiama plėtoti Panevėžio miesto visuomenės ekologinį sąmoningumą naudojant Panevėžio gamtos mokyklos edukacinę aplinką. Pristatomos mokyklos edukacinės ekspozicijos, skirtos bendruomenės gamtosauginių, sveikos gyvensenos, artimos aplinkos puoselėjimo nuostatomis formuoti. Mokyklos parke lankytojai susipažįsta su ekologinės etikos simboliu Šv. Pranciškaus skulptūra, stendu-atraktivu „Pats pavojingiausias gyvūnas“, rekreacinės ir praktinės veiklos erdve „Susiburkime prie laužo“, edukacinėmis ekspozicijomis „Inkilai – paukščių namai“, „Vėjo ir saulės jėgainė“, „Gyvūnai ir žmogus“ ir kt. Pristatoma zoologinė kolekcija „Gyvūnėlių sodas“. Ekspozicijos informatyvios, pritaikytos savarankiškai jas apžiūrėti. Mokyklos parko augalų kompozicijos estetiškos ir eksponuojamos pažintiniais tikslais. Pristatoma edukacinė priemonė „Mūsų medžiai“, praktinio daržininkavimo erdvė „Darnus daržas“. Visuomenės lytėjimo, uoslės, skonio potyriams lavinti sukurtas „Arbatos sodas“ su vaistingųjų ir prieskoninių žolelių lysve, senųjų lietuviškų veislių gėlynu „Rožių sodas“. Po renovacijos atkurtose patalpose įrengta sveikos gyvensenos klasė „Vydūno svetainė“. Ekspozicija „Iš botanikos istorijos“ supažindina lankytojus su pasaulio botanikais. Lietuvos gamtininkų galerijoje pristatomi iškilieji mokslininkai gamtosaugininkai.

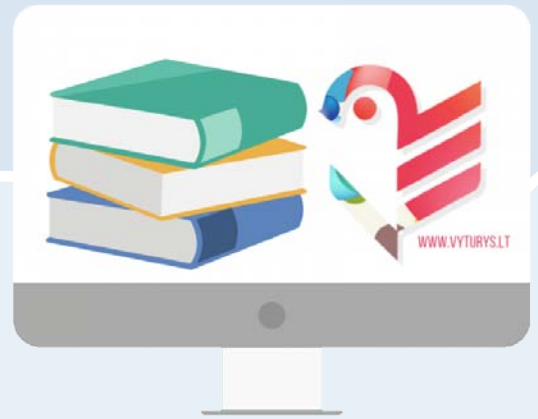
Iniciatyvą įgyvendina: Panevėžio gamtos mokykla

Nemokama prieiga prie „Vyturio“ leidyklos skaitmeninių knygų bibliotekos

Nuo 2019 m. rugsėjo 1 d. Tauragės rajono savivaldybės administracija įgyvendina projektą, kurio metu visiems rajono mokytojams, mokiniams ir tėveliams suteikta galimybė nemokamai naudotis „Vyturio“ leidyklos skaitmeninių knygų biblioteka. Didžiausias skaitmeninės bibliotekos privalumas – didelis programinių ir konteksto knygų skaičius, palengvinantis lietuvių kalbos ir literatūros bei pradinių klasių mokytojų darbą. Taip pat veiksmingai sprendžiama knygų trūkumo problema – skaitmeninių knygų užtenka kiekvienam norinčiam skaityti.

Iniciatyvą įgyvendina: Tauragės rajono savivaldybės administracija

Netradicinis priešmokyklinis ugdymas

Nuo 2019–2020 mokslo metų Tauragės rajone priešmokyklinio ugdymo programos vykdomos tik bendrojo ugdymo mokyklose. Jose vaikai ugdomi visą darbo dieną, netradiciškai organizuojamas vaikų poilsis. Tradicinį popiečio miegą pakeitė aktyvus poilsis. Priešmokyklinio ugdymo grupių ugdytiniai naudojami visomis mokyklose esančiomis edukacinėmis erdvėmis (Šachmatų erdvė, Biblioteka, Skaitykla, Sensorinis kabinetas, Aktų salė, IT, Technologijų, Muzikos, Dailės kabinetai ir pan.). Taigi mokyklose, skirtingai nei darželiuose, vaikams sudarytos visavertės sąlygos aktyviam sportui (sporto salėse, aikštynuose, stadionuose, kitose lauko erdvėse).

Iniciatyvą įgyvendina: Tauragės rajono savivaldybės administracija

Socialinių kompetencijų ugdymo modelis

Nuo 2014 m. sukurtas ir įgyvendinamas bendrojo ugdymo mokyklose unikalus Mokinių socialinių kompetencijų ugdymo (toliau – SKU) modelis, skirtas visoms įvairių tipų bendrojo ugdymo mokykloms, siekiančioms įvairiapusiškumo. SKU sistema unikali tuo, kad įtraukia į ugdymo procesą tiesiogiai su ugdymu nesusijusias įmones, įstaigas, organizacijas, skatina socialinę atsakomybę, telkia ne tik mokyklos, bet ir vietos bendruomenės, kitas suinteresuotas šalis. SKU sistema skirta nuosekliam mokinių socialinės, lyderystės kompetencijos ugdymui, profesiniam veiklinimui, skatina kūrybiškumą, altruizmą, savanorystę.

Iniciatyvą įgyvendina: Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Žmonių gerovės ir ugdymo departamento Švietimo skyrius

STEAM ir STEAM JUNIOR programos

STEAM programa skirta Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklų 5–12 klasių mokinių praktiniams gebėjimams ugdyti gamtos mokslų, informacinių technologijų ir inžinerijos srityse. Ši programa vykdoma nuo 2017 m. ir apima miesto aukštųjų ir profesinių mokyklų ir kitų ūkio subjektų laboratorijas ir specializuotus kabinetus.

STEAM JUNIOR programa skirta didinti Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklų 1–4 klasių mokinių susidomėjimą gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika, ugdyti mokinių kūrybiškumo ir iniciatyvumo kompetencijas. Ji pradėta 2019-aisiais ir įtraukia Šiaulių mieste veikiančias aukštąsias mokyklas, profesinio rengimo centrą, verslo įmones, viešąsias įstaigas, neformaliojo vaikų ugdymo ir bendrojo lavinimo mokyklas.

Iniciatyvą įgyvendina: Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Žmonių gerovės ir ugdymo departamento Švietimo skyrius

Bėgam už Marijampolę

„Bėgam už Marijampolę“ organizuojamas nuo 2014 metų. Renginiu siekiama skatinti Marijampolės sportininkus siekti aukštų rezultatų, o visuomenę įsitraukti į sportines veiklas. Daug prisideda savanoriai: jaunimo organizacijos, Lietuvos jaunųjų šaulių sąjungos atstovai, miesto moksleiviai, aktyvūs miesto visuomenininkai savanoriai ir kt., renginį remia įmonės ir verslo atstovai. Labiausiai stengiamasi sudominti miestiečius ir svečius aktyvia gyvensena, lengvąja atletika, kitomis sporto šakomis, skatinti juos gyventi sveikiau ir aktyviau, pritraukti dar daugiau svečių į tuo metu vykstančias Marijampolės miesto dienas. Tai nekomercinis renginys, kuriantis sporto šventę miesto gyventojams ir svečiams, leidžianti įsitraukti ir profesionaliems sportininkams, ir mėgėjams, ir visiškiems sporto naujokams. Svarbu tai, kad visos renginio metu surinktos lėšos panaudojamos renginio poreikiams, o už nepanaudotas lėšas įgyjama dovana miestui, kuria džiaugiasi ir naudojami gyventojai. Ankstesnių bėgimų metu surinktos lėšos buvo skirtos Marijampolės žmonių su negalia sporto klubams „Siekis“, „Šešupėlė“, padovanotas 3D piešinys ant miesto grindinio, 2018 m. pastatytas betoninis teniso stalas parke, o 2019-aisiais – sveikatingumo basų kojų takas.

Renginio dieną vyksta pagrindinis bėgimas, pritraukiantis apie 2000 dalyvių kasmet, o nuo 2018 m. įtrauktos kitų sporto šakų rungtys: važiavimas dviračiais, plaukimas, irklavimas, nardymas, sunkioji atletika, šiaurietiškas ėjimas. Šalia starto / finišo zonos galima daugiau sužinoti apie sporto įstaigas ir organizacijas.

Iniciatyvą įgyvendina: Marijampolės lengvosios atletikos sporto klubas

Dviračių žygis „Velomaratonas“

Dviračių žygis „Velomaratonas“ paskutinį rugsėjo savaitgalį organizuojamas jau dvejus metus. Kasmet juo siekiama priminti kokį nors Radviliškiui arba visai Lietuvai svarbų įvykį. 2018-ųjų „Velomaratonas“ buvo skirtas Vinco Kudirkos progimnazijos 60-mečiui. Šiame žygyje dalyvavo 30 dalyvių, nuvažiuota 50 km. Aplankyti ir žymesni istoriniai objektai, pavyzdžiui, Verdulių malūnas, Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio memorialinis muziejus Minaičiuose (Radviliškio r.). 2019-ųjų „Velomaratonu“ siekta įprasminti Europos paveldo dienas. 49 dalyviai aplankė svarbesnius Šiaulėnų miestelio ir jo apylinkių kultūrinius objektus: Šiaulėnų krašto muziejų, Šemetų koplyčią-mauzoliejų, Stalmokų gatvinį kaimą, Daukšų akmenį su duobutėmis, pušį su koplytėle, Kudinų piliakalnį, Šiaulės apžvalgos bokštą.

Iniciatyvą įgyvendina: Radviliškio Vinco Kudirkos progimnazija

Iniciatyvos idėjos autoriai: fizinio ugdymo mokytojai

Vygintas Juozapaitis, Darius Kavaliauskas

Naktinis žygis „Kudirknaktis“

Jau kelerius metus gegužės mėnesį organizuojamas Radviliškio Vinco Kudirkos progimnazijos bendruomenės naktinis žygis, kuris 2019-aisiais pavadintas „Kudirknakčiu“. Žygyje dalyvauja 1–8 klasių mokiniai, jų tėvai, mokytojai ir buvę progimnazijos auklėtiniai. „Kudirknakčio“ dalyviai gali rinktis tris skirtingo ilgio – 8 km, 12 km arba 18 km – trasas. 2018 m. žygyje dalyvavo 413 dalyvių, 2019 metais – net 590. Įveikus atskirus etapus žygeiviams įteikiami antspaudai, dalyviai vaišinami arbata ir koše. Visi gauna sertifikatus. 2018-aisiais teiktas Olimpinių žaidynių čempiono ir rekordininko, dukart Pasaulio ir Europos čempiono Virgilijaus Alekno sertifikatas; 2019-aisiais – Lietuvos Tautinio olimpinio komiteto prezidentės ir tarptautinio olimpinio komiteto narės Dainos Gudžinevičiūtės (ji ir šio renginio globėja) sertifikatas.

Iniciatyvą įgyvendina: Radviliškio Vinco Kudirkos progimnazija
Iniciatyvos idėjos autoriai: fizinio ugdymo mokytojai
Vygintas Juozapaitis, Darius Kavaliauskas

Pėsčiųjų žygiai Lazdijų rajono savivaldybės pažintiniais maršrutais

Asociacija „Onkologinė savivalga Lazdijuose“ organizuoja žygius pėsčiomis gražiausiais Lazdijų rajono savivaldybės pažintiniais maršrutais. Šia iniciatyva siekdami pabrėžti, kad onkologinėmis ligomis sergantys žmonės yra lygiai tokie patys gyventojai kaip sveikieji, o kartais motyvacijos ir noro gyventi aktyviai ir sveikai turi net daugiau. Šie žygiai yra nemokami ir skirti visiems be išimčių. Dažniausiai sutraukiamas gausus būrys dalyvių, kurie vaišinami asociacijos narių pagamintu maistu ir išvirta arbata.

Iniciatyvą įgyvendina: Asociacija „Onkologinė savivalga Lazdijuose“

Sveikos mitybos diena

Lapkritį, minint Europos sveikos mitybos dieną, Vilniuje organizuojami renginiai, skirti atkreipti visuomenės gyventojų dėmesį į sveiką mitybą ir jos naudą sveikatai. Pirmoje dienos pusėje Vilniaus miesto gyventojai ir svečiai kviečiami į priešpiečių dėžutės dirbtuves, kuriose kiekvienas dalyvis, padedamas šefo, gali išmokti ir pats pasigaminti sveikatai palankius priešpiečius. Antroje dienos pusėje buvo organizuojama konferencija, kurioje buvo skaitomi pranešimai apie sveikos mitybos principus ir teiktos rekomendacijos. Vakarop galima pasitikrinti žinias, išgirsti naujų faktų apie mitybą ir linksmai praleisti laiką protų mūšyje, kurio pagrindinė tema – sveika mityba. Visos dienos renginiai padeda atkreipti didesnę žmonių dėmesį, skatinti susidomėjimą mityba ir sveiku gyvenimo būdu.

Iniciatyvą įgyvendina: Vilniaus m. savivaldybės visuomenės sveikatos biuras

Šiaulių rajono vienišų, vyresnio amžiaus žmonių įtraukimas į prasmingas veiklas

Šiaulių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Kužių padalinys 2018 m. pradėjo vykdyti projektą „Pasiryšk pokyčiams“. Jo veiklos orientuotos į senyvo amžiaus, vienišus arba nuolat skubančius žmones. Siekiant atpažinti savo dvasines problemas ir išmokti ieškoti profesionalios pagalbos buvo organizuota išvyka į susikaupimo ir savęs pažinimo vietą – Japonišką sodą. Surengti susitikimų-mokymų ciklai su psichologais, rašytojais, pozityvistais, išbandytas ir iliuzijų menas, terapiniai užsiėmimai, kurie skatina pasitikėjimą savimi, kūrybiškumą, dėmesio lavinimą, motyvaciją. Vienas iš sunkesnių relaksacijos pobūdžio uždavinių buvo inovatyvios multisensorinės erdvės įkūrimas Kužių bibliotekoje. Ši aplinka suteikia asmenims pasitikėjimo ir atsipalaidavimo pojūtį. Burbuliuojančio vandens kolona ir žibintai vamzdžio pagrindu keisdami spalvas užtikrina vaizdinę, lytėjimo ir garsinę stimuliaciją. Masažinė relaksacinė kėdė su skirtingais masažo variantais mankština ir suteikia ramybę. Pasunkinta antklodė, prigludanti ir apgaubianti kaip stiprus apkabiniamas, skirta tiems, kurie sunkiai atsipalaiduoja, jaučia nerimą dėl streso ar neurologinių sutrikimų. Šioje erdvėje dar yra specialus projektorius, sukuriantis raibuliuojančio žvaigždėto dangaus efektą, kvapų difuzorius, natūraliai ir tyliai skleidžiantis eterinių aliejų aromata, knygos, pritaikytos biblioterapiniam poveikiui. Muzikos terapijai, stimuliacijai per garsus ir vaizdus galima klausytis relaksuojančių kompaktinių diskų arba pažiūrėti filmuką per TV. Visos šios paslaugos bibliotekos skaitytojams suteikiamos nemokamai.

Iniciatyvą įgyvendina: Šiaulių rajono savivaldybės viešoji biblioteka

Atvirumo s@la vaikui ir šeimai

Atvirumo s@la – tai pažangi, Lietuvoje analogų neturinti ir tarptautinių organizacijų pripažinta virtuali platforma, kurioje teikiamos paslaugos, skirtos psichinei sveikatai stiprinti. Platformoje įdiegta virtualių kompleksinių priemonių sistema, skirta vartotojų sveikatos stiprinimui, saviraiškai ir poilsiui. Ši priemonė pirmiausia orientuota į socialiai pažeidžiamus vaikus, paauglius, jų tėvus ir globėjus. Įjungus programą virtualus psichologas skaito trumpą literatūrinį tekstą, kuriuo iškeliamos vaikams, jaunimui ar suaugusiems aktualios problemos, palaipsniui pereinant prie asmeninių išgyvenimų, kuriais dalyviai nori pasidalinti. Seansų metu stiprinami socioemociniai ir streso įveikimo įgūdžiai, kartu netiesiogiai mažinama ir įvairių priklausomybių rizika.

Ši tęstinė veikla pasirodė labai patraukli tikslinei auditorijai – kai psichologas ir kiti pokalbio dalyviai tampa „avatarais“, atsiranda daugiau pasitikėjimo vienas kitu ir dalyviai jaučiasi saugesni, sukuriama galimybės saviraiškai ir kūrybiškumui.

Iniciatyvą įgyvendina: Vilniaus miesto savivaldybės centrinės bibliotekos Naujosios Vilnios filialas

Konferencija „Sveikas mokytojas – sėkmingo ugdymo garantas“

Radviliškio Vinco Kudirkos progimnazijoje jau aštuntus metus organizuojama mokslinė-praktinė konferencija „Sveikas mokytojas – sėkmingo ugdymo garantas“. Konferencija kasmet suburia daugiau nei 200 dalyvių, bendraminčių ne tik iš Radviliškio, bet ir iš visos Lietuvos: Biržų, Kėdainių, Jonavos, Kelmės, Panevėžio ir Šiaulių rajonų. Į konferenciją yra kviečiami įžymūs žmonės, kurie skaito pranešimus sveikatingumo temomis.

Iniciatyvą įgyvendina: Radviliškio Vinco Kudirkos progimnazija

Gelbstinti bendruomenę – gyva bendruomenė

Kaišiadorių rajono savivaldybėje pastebimas savižudybių skaičiaus didėjimas, ypač tai pastebima pačiuose Kaišiadoryse. Akivaizdu, kad reikia kurti ir vystyti profesionalios pagalbos ir konsultavimo paslaugas, padedančias socialinėje atskirtyje esantiems asmenims gerinti psichologinę ir emocinę būseną. Tikimasi, kad projekto lėšomis (dalis jų iš ES investicijų) bus parengtas profesionalus gyvenimo konsultantas savanoris, kuris galės konsultuoti Kaišiadorių gyventojus. Jis galės teikti pagalbą, susijusią su konstruktyviu požiūriu į gyvybę, teisingomis visuomenės nuostatomis apie savižudybę, užtikrinti, kad pirmos medicininė ir psichologinė pagalba bus prieinamos išgyvenantiems krizes.

Planuojama veiklas labiausiai orientuoti į socialinę atskirtį patiriančius gyventojus: jaunimą, suaugusius socialinės rizikos grupių asmenis, socialinės rizikos šeimas, nepasiturinčiuosius, neįgaliuosius ir pan.

Iniciatyvą įgyvendina: Nacionalinė savanoriška gelbėjimo tarnyba „Voluntarius LT“

Autizmo paradoksas: sutrikimas ar leidimas į genijų pasaulį?

Dvidešimt keturių akademinį valandų mokymų ciklas prasidėjo pažintimi su Aspergerio sindromą turinčiu Tomu ir jo paskaita Jonišio Raudonojoje sinagogoje. Paskaita „Gyvai su Tomu“ sukviėtė į Joniškį daugiau kaip 100 dalyvių iš įvairių Lietuvos miestų ir miestelių. Dalyvauti kviešti ne tik mokytojai, švietimo pagalbos specialistai, bet ir mokinių tėvai. Vėliau lektorė Laima Paulauskienė supažindino su šalių, kuriose stažavosi (Danijoje, Olandijoje ir Jungtinėje Karalystėje), darbo patirtimi, ieškojo panašumų ir skirtumų su Lietuvos padėtimi.

Trečioji mokymų ciklo dalis – specialiosios pedagogės Jolitos Čiutienės seminaras „Autizmo spektro sutrikimų turinčių vaikų ugdymo(si) galimybės ir realios ikimokyklinėje įstaigoje“.

Iniciatyvą įgyvendina: Jonišio rajono švietimo centras

Inovatyvi pagalba šeimai: Mes kartu

Iniciatyva siekiama užtikrinti integruotas, kompleksines pagalbos paslaugas raidos sutrikimų turintiems vaikams ir jų šeimoms. Itin svarbu padėti šeimoms atpažinti, suprasti ir gebėti patenkinti savo vaikų fizinius ir emocinius poreikius, stiprinti fizinę ir psichinę sveikatą ir nuolat puoselėti kokybiškus tarpusavio santykius. Iniciatyva skirta šeimoms, auginančioms 3–7 metų vaikus. Galima dalyvauti muzikos ir dailės terapijose, pasinaudoti ergoterapijos privalumais ir pan. Labai aktualu tai, kad tėvai gali užduoti rūpimus klausimus ir pasitarti, kaip spręsti kylančius sunkumus. Bendri užsiėmimai turėtų sustiprinti šeimos vidinius emocinius ryšius, padėti tėvams pozityviau pažvelgti į vaiko negalią.

Iniciatyvą įgyvendina: VšĮ Centro poliklinika Vilniuje

Priklausomybių mažinimo programa

Alytaus rajono savivaldybė 2012 m. pradėjo tekti pagalbą priklausomybės sergantiems žmonėms. Ši iniciatyva vykdoma nuolat. Jos tikslas – padidinti savivaldybės gyventojų galimybes gydytis nuo priklausomybės ligų. Bendromis medikų, socialinių darbuotojų, bendruomenių narių ir programos dalyvių bei jų šeimų narių pastangomis per septynerius programos vykdymo metus kelioms dešimtims programos dalyvių pavyko pasiekti teigiamų pokyčių gyvenime: įsidarbinta arba neparastas darbas, pagerintos buities sąlygos, nekeliama vaikų priežiūros apribojimo klausimai ir pan.

Iniciatyvą įgyvendina: Alytaus rajono savivaldybė

Tuberkuliozės profilaktika Šilalės rajone

Pagrindinis iniciatyvos tikslas – sumažinti Šilalės rajono gyventojų sergamumą tuberkulioze, pagerinti tuberkuliozės profilaktiką bei ankstyvą diagnostiką. Šilalės r. savivaldybė skiria lėšas švietimui, socialinės rizikos ir problemišku šeimų asmenų patikrai ir skiria socialinę paramą sergantiems.

Iniciatyvą įgyvendina: Šilalės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras

VšĮ Karoliniškių poliklinikos „Bendravimo standarto“ projektas

2016 m. VšĮ Karoliniškių poliklinika išleido ir 2019 m. patobulino darbuotojams skirtą leidinį „Bendravimo standartas“, kuris padeda kurti malonią ir profesionalią darbo aplinką, formuoja Poliklinikos įvaizdį, vidinę įstaigos kultūrą ir vertybes bei prisideda prie teikiamų paslaugų kokybės tobulinimo.

Šiame leidinyje išdėstyti svarbiausi bendravimo su pacientais, partneriais ir kolegomis principai, pagrindiniai reikalavimai darbuotojo išvaizdai ir darbo aplinkai, dažniausių bendravimo situacijų pavyzdžiai bei elgesio rekomendacijos bendraujant vizito metu, telefonu ar elektroniniu paštu, taip pat svarbi informacija siekiant užtikrinti asmens duomenų saugumą bei kiti veiksniai, formuojantys kokybišką pacientų aptarnavimą. Leidinys kurtas aktyviai bendradarbiaujant su Žmogaus studijų centru, konsultuojantis su darbuotojais, Poliklinikos pacientais ir žmoniškųjų išteklių / aptarnavimo sričių profesionalais. „Bendravimo standarto“ egzempliorių gauna kiekvienas naujai įsidarbinęs poliklinikos darbuotojas.

Iniciatyvą įgyvendina: VšĮ Karoliniškių poliklinika

Plaukimas – sveikata ir šalį garsinantys rekordai

Panevėžio „Žemynos“ progimnazija vienintelė mieste ir apskrityje turi 25 metrų ilgio baseiną. Kasmet išmokoma plaukti 450 miesto mokyklų antrųjų klasių mokinių. Geriausi plaukikai atrenkami į meistriško ugdymo grupes. 2019 m. sudaryta 10 meistriško ugdymo grupių. Jose plaukimo įgūdžius tobulina 9–14 metų paaugliai iš Panevėžio miesto ir rajono. Trijose meistriško tobulinimosi grupėse plaukimo įgūdžius gilina 14–18 metų jaunimas. Dviejose sveikatingumo ugdymo grupėse, kurios diferencijuojamos pagal vaikų amžių – 8–10 metų ir 10–14 metų – plaukimo treniruočių metu koreguojami nežymūs „Žemynos“ progimnazijos ir miesto ugdymo įstaigų mokinių sveikatos sutrikimai.

Iniciatyvą įgyvendina: Panevėžio „Žemynos“ progimnazija

Lieknėjimo programa „Prieš ir po“

Marijampolės savivaldybės visuomenės sveikatos biuras kvietė gyventojus dalyvauti nemokamoje lieknėjimo programoje „Prieš ir po“, kuri truko metus. Programos pradžioje dalyviai buvo supažindinti su programos eiga, surinkti reikalingi duomenys, išanalizuota jų sveikatos būklė. Motyvacijos kėlimui kiekvienas dalyvis gavo dovanų mėnesio abonementą į pasirinktą sporto klubą, vėliau mankštintis ar kitaip būti fiziškai aktyvūs privalėjo savarankiškai. Išėjus metus programos dalyviai individualiai konsultavo gydytoja dietologė. Kiekvieną mėnesį Biure buvo atliekama programos dalyvių kūno sudėties analizė, aptariami rezultatai ir išreiškiamas didžiulis specialistų palaikymas. Programos pabaigoje dauguma dalyvių džiaugėsi pasiektais rezultatais

Iniciatyvą įgyvendina: Marijampolės savivaldybės visuomenės sveikatos biuras

Joga netradicinėse erdvėse

Projektas „Joga netradicinėse erdvėse“ 2019 m. vyko nuo liepos 17 iki rugsėjo 9 d. Vilniuje. Projekto metu Vilniaus miesto gyventojai ir jo svečiai turėjo galimybę išmėginti jogą ir meditaciją kvapą gniaužiančiose erdvėse, atskleidžiančiose unikalų Vilniaus grožį.

Septynis trečiadienio vakarus žmonės kviešti dalyvauti užsiėmimuose uždaroje ir atviroje erdvėse su profesionalia jogos mokytoja. Projekto renginiai vyko Nacionalinėje dailės galerijoje, Lietuvos nacionaliniame operos ir baletų teatre, Šv. Kotrynos bažnyčioje, Vilniaus universiteto (Šv. Jonų) kiemelyje, Medicinos bibliotekoje ir kitose netikėtose erdvėse. Dalyviai turėjo galimybę aplankyti naujas ir iš naujo atrasti jau pažįstamas Vilniaus vietas, o renginio atmosferą papildė specialiai renginio erdvei parinkta muzika ir vaizdo efektai. Kiekvieną projekto trečiadienį jogą praktikavo apie 100 dalyvių, per visą projekto laikotarpį prie mūsų projekto prisijungė 700 miestiečių ir miesto svečių.

Iniciatyvą įgyvendina: Vilniaus miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras

Sveikatinimo veikla (mankšta) darbo vietoje

Reguliari mankšta darbe gali tapti pagrindinė sveikatingumo taisyklė visoms įstaigoms, nes yra trumpa (10–15 min.), dalyvauti gali vis norintieji, nereikia specialios aprangos, skatina darbuotojų bendrumą ir bendradarbiavimą ir, žinoma, gerina fizinę ir emocinę kolektyvo sveikatą.

Iniciatyvą įgyvendina: BĮ neįgaliųjų centras „Klaipėdos lakštutė“

Sveikas senėjimas

Užsiėmimų ciklas (bent 8 užsiėmimai) skirtas vyresnio amžiaus žmonėms 60+, užsiėmimai – mankštos, teorinės paskaitos apie mitybą, kūno masės analizė su konsultacija, pirmosios pagalbos mokymai, viktorina ir kt.

Iniciatyvą įgyvendina: Plungės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras

Sveikatai palanki mokyklos lauko erdvė – slėnis

Panevėžio lopšelis-darželis „Gintarėlis“ yra vienintelė ikimokyklinio ugdymo mokykla Panevėžio mieste turinti unikalią kiemo erdvę. Apie pusę mokyklos teritorijos sudaro slėnis. Tai puiki erdvė ugdytiniams aktyviai judėti ir žaisti, taip pat yra tinkamos sąlygos pažintinei veiklai, patirties plėtojimui, geros dvasinės, emocinės ir fizinės savijautos palaikymui. Slėnyje įrengtame aikštyne net keletą kartų per metus rengiamos įvairios šventės, sporto ir sveikatingumo renginiai su socialiniais partneriais, futbolo varžybos. Jų metu vaikai aktyviai juda ir patiria daug teigiamų emocijų.

Slėnyje vaikai ne tik būna gryname ore, bet ir turi papildomas galimybes susipažinti su ten augančiais medžiais, pievų ir net miško augalais. Rūšiuojami medžiai į spygliuočius ir lapuočius. Renkamos sėklos ir skirstomos pagal dydį bei formą. Išsirinkus labiausiai patinkanti augalų siūloma nupiešti ar pavaizduoti kitu būdu. Tai galimybė į procesą įtraukti ir tėvus, duodant užduotėles kartu su vaiku surasti dainelę, sukurti ketureilį, pritaikyti patarlę.

Iniciatyvą įgyvendina: Panevėžio lopšelis-darželis „Gintarėlis“

Sportuokime kartu!

Pagal Lietuvoje vyraujančią vaikų ikimokyklinio ugdymo sampratą, žmogaus asmenybės ir sveikatos ištakos glūdi jo vaikystėje. Todėl pirmasis ikimokyklinio ugdymo uždavinys – saugoti ir stiprinti fizinę bei psichinę vaiko sveikatą, tenkinti pagrindinius jo poreikius – saugumo, aktyvumo, saviraiškos. Iniciatyva „Sportuokime kartu“ Šiaulių lopšelyje-darželyje „Gintarėlis“ buvo pradėta įgyvendinti 2018 m. ir tęsiasi iki šiol. Čia organizuojami sveikai gyvensenai propaguoti skirti renginiai: aktualios demonstracinės paskaitos apie sveiką gyvenimo būdą ir sporto mankštos.

Iniciatyvos metu stengiamasi pritraukti ne tik lopšelio-darželio „Gintarėlis“ bendruomenės narius, bet ir visus mikrorajono gyventojus, taip propaguojama sveika gyvensena. Prie iniciatyvos prisideda ir socialiniai partneriai: Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Šiaulių viltis“, Lieporių bendruomenės centras, Menų mokyklos struktūrinis padalinys vaikų klubas „Draugystė“. Ypatingas dėmesys skiriamas sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijai „Šiaulių viltis“, kuriai stengiamasi sudaryti sąlygas žmonėms su judėjimo negaliomis sportuoti, keliant jų pasitikėjimą savo jėgomis ir galimybėmis, mažinant neįgaliųjų socialinę atskirtį, formuojant teigiamą požiūrį į žmones su negalia.

Per šias veiklas norima pasiekti, kad „Gintarėlis“ taptų bendruomenės ir mikrorajono sveikatinimo centru. Aplink lopšelių-darželių yra nemaža lauko teritorija, kurioje būtų gerai įrengti lauko treniruoklių kompleksą, kuris gerintų ne tik fizinę formą, bet ir nuotaiką, padėtų palaikyti ryšį su aplinkiniais.

Iniciatyvą įgyvendina: Šiaulių lopšelis-darželis „Gintarėlis“

Judėk sveikai

„Judėk sveikai“ – tai 2013 m. inicijuotas projektas, kurį kuruoja Kauno miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras. Projekto metu kaudiečiams yra vedamos nemokamos fizinio aktyvumo treniruotės ištisus metus – vasarą treniruotės vyksta parkuose ir stadionuose, o atšalus orams, jos perkeliamos į vidų. Treniruotės vyksta įvairiose Kauno vietose, todėl gyventojai gali rinktis ne tik jiems mielą fizinę veiklą, bet ir tokius užsiėmimus, kurie vyksta arčiau namų. Iš anksto registruotis nereikia, todėl dalyvis pagal tvarkaraštį gali eiti į bet kurias treniruotes. Užsiėmimus veda profesionalūs treneriai, todėl yra užtikrinama treniruočių kokybė, pratimai pritaikomi atsižvelgiant į dalyvių savijautą ir skiriamas individualus dėmesys. Projekto metu yra organizuojami ne vien tik treniruočių užsiėmimai, tačiau ir įvairūs renginiai, skatinantys fizinę veiklą (pvz., orientacinės varžybos pėsčiomis arba dviračiais). Be to, projekto užsiėmimai vyksta ir įvairių kitų renginių metu (2019 m. „Judėk sveikai“ treniruotės vyko ir Laisvės piknike bei atnaujintų Kauno miesto parkų atidarymo renginiuose).

Iniciatyvą įgyvendina: Kauno miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras

Vaisių ir daržovių vartojimo mokyklose skatinimas

2019 m. vasario mėn. Tauragės rajono savivaldybės administracija įgyvendino akciją „Vaisių ir daržovių vartojimo skatinimas mokyklose“. Per ją į įsitraukusias mokyklas visiems mokiniams buvo pristatomi obuoliai ir morkos. Iniciatyva įgyvendinta bendradarbiaujant su Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Tauragės departamentu, pasirašytos sutartys su Tauragės apskrities ūkininkais. Ir toliau bus diskutuojama, tariamasi su mokyklų bendruomenėmis, ieškoma dar įvairesnių būdų, kaip ugdyti vaikų sveikos mitybos įgūdžius.

Iniciatyvą įgyvendina: Tauragės rajono savivaldybės administracija

Vaikų dienos centras Leipalingyje

Druskininkų savivaldybės Leipalingio bendruomenės Vaikų dienos centras nuo 2019 metų pradėjo teikti priežiūros, laisvalaikio ir maitinimo organizavimo paslaugas. Siekiama teikti kompleksines paslaugas šeimoms, kad vaikas sėkmingai adaptuotųsi šeimoje ir visuomenėje. Dienos centre siūlomos įvairios veiklos, per kurias vaikai mokosi bendrauti, įgyja buitinių įgūdžių, ugdo savarankiškumą ir atsakomybę, atskleidžia asmeninius gebėjimus. Taip pat rengiamos socialinės edukacinės programos, organizuojamos išvykos ir žygiai, atliekamas individualus ir grupinis darbas su vaikų tėvais. Esant reikalui, suteikiama specializuota, profesionali socialinio darbuotojo, socialinio pedagogo ir psichologo pagalba. Inicatyva skirta Leipalingio seniūnijos socialiai pažeidžiamų šeimų vaikams. Kiekvieną dieną centrą lanko 15 vaikų. Per 2019 m. kompleksinę pagalbą gavo 25 vaikai iš 14 šeimų.

Inicatyvą įgyvendina: Leipalingio miestelio bendruomenė

Pažangos premijos mokiniams

Šio projekto tikslas – skatinti mokinius siekti asmeninės mokymosi pažangos, didinti mokymosi motyvaciją, skatinti bendruomeniškumo ir atsakomybės jausmą, siekiant visos klasės mokymosi pasiekimų pažangos. Premijos skiriamos 10-čiai didžiausių mokymosi pažangą per mokslo metus padariusiems mokiniams ir klasėms, tų klasių vadovams, visiems dešimtukus visų ugdymo dalykų metiniuose įvertinimuose turintiems mokiniams ir visiems 100 balų įvertinimus už valstybinius brandos egzaminus gavusiems abiturientams.

Inicatyvą įgyvendina: Tauragės rajono savivaldybės administracija ir Tauragės Rotary klubas

Trumpalaikė vaikų iki šešerių metų priežiūra

Nuo 2018 metų vasario mėn. Molėtų vaikų savarankiško gyvenimo namuose įsteigtas mažytis vaikų priežiūros centras, tėvelių gražiai vadina mas „vaikų daržiuku“. Patalpos, pritaikytos pagal vaikų amžiaus grupes, yra erdvios, jaukios, nuolat papildomos įvairiais lavinamaisiais žaislais, žaidimais. Čia veiklos yra ir kūdikiams, ir vyresniems vaikams. Esant poreikiui, mažieji turi galimybę pailsėti atskirai įrengtame kambaryje. Gimdytojai, globėjai ar įtėviai turi išskirtinę galimybę mažyliams trumpam, iki 4 val. per dieną, palikti ir būti ramūs dėl jų saugumo ir priežiūros, kadangi mažaisiais rūpinasi, su jais dirba ir už juos yra atsakinga kvalifikuota specialistė. Šia paslauga nemokamai gali naudotis visos Molėtų rajone gyvenančios šeimos, auginančios vaikus iki šešerių metų. Ši paslauga naudinga ne tik tėvams, bet ir vaikams. Mažiesiems tai – nauja aplinka, naujas patyrimas, mokymasis savarankiškumo, galimybė patyrinėti naujas erdves ir išbandyti save. Ši paslauga šeimoms teikiama nuolat ir matomas neblėstantis jos poreikis.

Inicatyvą įgyvendina: Molėtų vaikų savarankiško gyvenimo namai ir Molėtų rajono savivaldybė

Vaikų ir jaunimo socializacijos (vasaros poilsio) organizavimas

Tauragės r. savivaldybė, bendradarbiaudama su Šaulių sąjunga, rajono ugdymo įstaigų atstovais bei kaimyninių savivaldybių administracijomis, jau ketvirtus metus pakviečia po 3 grupes nuo karo nukentėjusių ukrainiečių šeimų vaikų iš Ternopilio ir Lutsko, organizuoja ukrainiečių vaikams turiningą poilsį, pasiūlo apgyvendinimą ir maitinimą. Kiekvienais metais skelbdama vaikų vasaros poilsio programų konkursą, savivaldybės administracija išsikelia prioritetus, pavyzdžiui, praėjusių metų prioritetai buvo: vaikų, grįžusių gyventi arba atostogauti iš užsienio į Tauragės r., įtraukimas į vasaros poilsio programas, ikimokyklinio amžiaus vaikų užimtumas, vaikų su negalia ar augančių pas globėjus įtraukimas į bendras veiklas bei veiklų vykdymas savivaldybės teritorijoje. Pateikiamas programos vertina recenzentų grupė ir komisija. Stengiamasi atsižvelgti į stovyklos dalyvių galimybes, pavyzdžiui, programoms, skirtoms vaikams su negalia, nereikalaujama privalomos 5 d. trukmės. Veiklos vyksta birželio–rugpjūčio mėnesiais.

Iniciatyvą įgyvendina: Tauragės rajono savivaldybės administracija

Pasveikink jūrą Palangoje

Palanga jau penktus metus inicijuoja socialinę akciją „Pasveikink jūrą Palangoje“. Paskutinį liepos savaitgalį, pirmą kartą susitikti su jūra iš įvairių Lietuvos miestų ir miestelių atvyksta sunkiai gyvenančių šeimų vaikai. Ši akcija organizuojama prisidedant prie Nacionalinės socialinio saugumo kampanijos „Už saugią Lietuvą“. Akcijos metu Palangoje pirmą kartą apsilanko apie 600 vaikų, kurių amžius nuo 7 iki 12 metų. Atvykusių vaikų laukia dviejų dienų programa, kurios svarbiausia dalis – susitikimas su jūra. Vaikų laukia ne tik pirmasis susitikimas su jūra, bet ir nuotaikinga dviejų dienų programa su žaidimais, pramogomis. Tai – visų palangiškių dovana vaikams, kurie dar nėra karto neturėjo galimybės pamatyti jūros. Vaikai atvyksta iš dienos centrų, socialinių įstaigų.

Iniciatyvą įgyvendina: Palangos kultūros ir jaunimo centras

Interaktyvi Tauragė

2017 m. sukurtas interneto puslapis darbai.taurage.lt. Čia skelbiama visa aktuali informacija apie Tauragės mieste ir rajone vykdomus, planuojamus ir atliktus darbus. Tikimasi, kad tai padės informuoti visuomenę apie įvairių darbų ir projektų vykdymą, skatinti domėjimąsi jais. Be to, šioje platformoje skatinamas keitimasis informacija tarp įstaigų ir gyventojų, nes specialiai sukurtose formose gyventojai gali užduoti klausimus, teikti pasiūlymus ar pastabas.

2019 m. lapkričio 7 d. aktyvuota darbo skelbimų interneto svetainė atvira.taurage.lt. Tai dar viena Tauragės rajono savivaldybės administracijos iniciatyva, sukurta atsižvelgiant į gyventojų pasiūlymus. Ja Tauragės rajono gyventojams suteikiama galimybė dar greičiau ir išsamiau sužinoti apie visas viešajame sektoriuje skelbiamas laisvas darbo vietas savivaldybės reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose ir įmonėse.

Iniciatyvą įgyvendina: Tauragės rajono savivaldybės administracija

Globos namuose – nė vieno rajono vaiko

Viena pirmųjų šalyje, 2015 m. pabaigoje, Alytaus rajono savivaldybė išklė tikslą globos namuose gyvenantiems rajono vaikams surasti globėjus ir priėmė sprendimą juos remti finansiškai. Už kiekvieną globotą vaiką nuo 2016 m. sausio 1 d. papildomai prie valstybės skiriamų lėšų yra pridedama 300 Eur parama iš savivaldybės biudžeto. Per dvejus metus globos namuose augančių vaikų sumažėjo apie 60 procentų. Buvo sudėtinga rasti globėjus, kurie paimtų globoti vaikus, turinčius sveikatos problemų. Atsižvelgdama į tai, Savivaldybės taryba priėmė sprendimą nuo 2018 m. vasario 1 d. skirti didesnius priedus už neįgalaus vaiko globą. Priedo dydis priklauso nuo vaiko neįgalumo lygio ir yra nuo 350 Eur iki 500 Eur per mėn. 2019 m. pabaigoje vaikų globos institucijose buvo 8 rajono vaikai, per 2019 metus apgyvendintas vienas vaikas. Rajone yra 63 globėjai, globojami 96 vaikai.

Iniciatyvą įgyvendina: Alytaus rajono savivaldybė

Bendruomeninių globos namų statyba Klaipėdos rajono savivaldybės Lapių kaime

Klaipėdos rajono savivaldybės administracija kartu su Lapių pagrindine mokykla ir bendradarbiaudami su Lapių vaikų namų paramos fondo, „Lions“ klubo Nienburg/Weser ir „Lions“ klubo „Smiltė Klaipėda“ atstovais pastatė namą vaikų bendruomeniniams globos namams. Šiame name gali gyventi 8 vaikai, atskirai įrengti du minibusai, kuriais gali naudotis vaikai, sulaukę 18 metų, bet neturintys, kur gyventi. Jie čia gali apsistoti, kol susiras darbą bei įsikurs savarankiškai. 300 kv. m pastate įrengta virtuvė, svetainė, skalbykla, lyginimo kambarys, atskiri mergaitėms ir berniukams dušai bei tualetai, socialinių darbuotojų, prižiūrinių vaikų, kambarys.

Ši iniciatyva – institucinės globos pertvarkos dalis. Siekiama, kad be tėvų globos likusiems vaikams netektų augti globos namuose, kad vaikai būtų globojami įtėvių ir globėjų šeimose. Tačiau kol kas nesant pakankamai išplėtotam globėjų tinklui, vaikai gali augti šeimos modelio bendruomeniniuose vaikų globos namuose. Tikimasi, kad juose teikiamos socialinės paslaugos užtikrins vaikų integraciją į bendruomenę, sudarys galimybes augti aplinkoje, kuri yra artima šeimos aplinkai, įgyti savarankiškam gyvenimui svarbių įgūdžių.

Iniciatyvą įgyvendina: Klaipėdos rajono savivaldybės administracija

Inovatyvi arbatinė

Šia iniciatyva siekiama telkti vyresnio amžiaus žmones, senjorus bendrai veiklai, skatinti bendravimą, buvimą kartu su bendraamžiais, bendraminčiais. „Inovatyvi arbatinė“ rengiama kartą per mėnesį. Į ją kviečiami užsukti ne tik Trečiojo amžiaus studentai, bet ir visi vyresnio amžiaus Šiaulių rajono žmonės. Šioje arbatinėje vyksta susitikimai su garsiais žmonėmis, žiūrimi ir aptariami filmai, virtualiai keliaujama po pasaulio muziejus ir pan. Inovatyvios arbatinės idėja kilo 2018 metais.

Iniciatyvą įgyvendina: Šiaulių r. švietimo pagalbos tarnyba

Senjorų avilys

Vilniaus mieste pastaraisiais metais sparčiai auga vyresnio amžiaus žmonių skaičius, kartu didėja ir jiems pritaikytų paslaugų poreikis. Vilniaus miesto savivaldybė ieško būdų, kaip spręsti senjorų užimtumo, aktyvinimo problemas, kaip metams bėgant vyresnio amžiaus žmonėms padėti išlikti sveikiems ir aktyviems visuomenės nariams. Bendra šios iniciatyvos idėja yra ta, kad „po vienu stogu“ sutelkti nevyriausybinės ne pelno siekiančias organizacijas, kurios organizuotų kompleksines veiklas senjorams.

Šiuo metu „Senjorų avilyje“ veikia daugiau kaip 12 nevyriausybinių organizacijų, kurios neatlygintinai organizuoja įvairiausias veiklas nuo socialinių, užimtumo, psichologo konsultacijų iki sporto, sveikatinimo, savipagalbos grupių, užsienio kalbų, IT kalbos mokymų, muzikos ir pan.

Iniciatyvą įgyvendina: Vilniaus miesto savivaldybė

Aktyvūs senjorai kuria pilietišką bendruomenę

Lietuvos pagyvenusių žmonių asociacijos Kėdainių rajono skyrius per pastaruosius dvejus metus kokybiškai ir kiekybiškai paaugo, sustiprėjo kaip bendruomenė. Gauta projektinė parama pilietiškumo ir sveikatinimo ugdymo tikslams, propaguojamas šiuolaikiškas požiūris į pagyvenusio žmogaus galimybes veikti, atstovauti, mokytis, išdrįsti dalytis patirtimi. Na, ir žinoma, vadyba, pagarba kiekvienam nariui, jo pažinimas, kiekvieno įtraukimas į veiklą ir pagalba savanorystės pagrindais. Iniciatyva apima apie 150 įvairaus amžiaus senjorų, kurie sprendžia bendruomeniškumo problemas įsitraukdami į grupines kūrybines (meno, teatro, muzikos, amatų ir pan.) veiklas, siekdami naujų žinių, dalyvaudami bendrose diskusijose ir konferencijose ar dalydamiesi bendrais pomėgiais.

Iniciatyvą įgyvendina: Lietuvos pagyvenusių žmonių asociacijos Kėdainių rajono skyrius

Socialinis receptas

Socialinis receptas – tai procesas, kurio metu vietoje vaistų psichikos sveikatos gerinimui šeimos gydytojas ar slaugytojas nukreipia savo pacientą į įvairias socialines veiklas („išrašo socialinį receptą“). Kauno miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, siekdamas pagerinti senjorų psichinę sveikatą, mažinti garbaus amžiaus gyventojų vienišumą bei didinti socialumą, yra parengęs „Savanoriškos veiklos Kauno mieste“ lankstinuką, kuriame yra nurodyta įvairios Kauno miesto įstaigos (bibliotekos, muziejai, Maisto bankas, botanikos sodas ir daugelis kitų), kurios kviečia senjorus užsiimti savanoriška veikla. Siūloma veikla yra tinkama vyresniems žmonėms, nėra fiziškai sunki, nereikalaujama specialių įgūdžių, tačiau visų veiklų metu yra bendraujama su darbuotojais bei klientais, tokiu būdu yra didinamas senjorų socialumas, kasdien po kelias valandas praleidžia bendraudami, todėl mažėja vienišumas.

Kauno miesto poliklinikoje buvo pastebėta tendencija, jog dalis vyresnio amžiaus pacientų dažniau pas gydytojus lankosi dėl socialinio kontakto, bet ne dėl sveikatos sutrikimų, todėl poliklinikai „Socialinis receptas“ buvo pasiūlytas kaip įrankis, padėsiantis truputį sumažinti eiles.

Iniciatyvą įgyvendina: Kauno miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras

„Oho“ kryžiažodžių sprendėjų klubas

Bibliotekoje jau trečius metus veikia „Oho“ kryžiažodžių sprendėjų klubas, į kurio užsiėmimus renkasi entuziastai, mėgstantys spręsti įvairiausių kryžiažodžius. Per metus surengiama po 10 kryžiažodžių sprendėjų klubo užsiėmimų. Susirinkusieji, be paprastų, lengvų ir populiarių panoraminių ir ohoraminių kryžiažodžių sprendimo, mielai gvildena sudėtingesnius rebusus, sudoku, kvizus, kakuro, anagramas ir kt. Smagu, kad sprendėjų gretos didėja, tiek jaunimas, tiek senjorai nuobodulį ar laisvą laiką iškeičia į nepakeičiamą smegenų mankštą – „Oho“ kryžiažodžių sprendėjų užsiėmimą bibliotekoje, kur ne tik sprendžia kryžiažodžius, bet ir diskutuoja įvairiomis temomis.

Iniciatyvą įgyvendina: Jonavos rajono savivaldybės viešoji biblioteka

Senelių darželis Alytaus mieste

Iniciatyva – senelių darželis Alytaus mieste – pradėta 2017 m. gegužę ir tebetęsiama. Dienos užimtumo centras „Senelių darželis“ skirtas labiausiai pažeidžiamai socialinei grupei – senyvo amžiaus žmonėms, turintiems ribotas judėjimo galimybes. Centro tikslas mažinti vienišų senelių atskirtį, suburti juos į vieną vietą, kad jie galėtų jaustis jaukiai, nesijaustų vieniši, būtų saugūs, užsiimtų kūrybine, pažintine veikla, vyktų į išvykas, ypač tie, kurie dėl riboto judėjimo patys negali niekur išeiti.

Centro lankytojus (jų būna iki 15 asmenų) tris kartus per savaitę į dienos centrą ir iš jo veža VšĮ „Gerumo skraistė“ vairuotojas. Ši socialinė iniciatyva iš esmės sprendžia visuomenės ir vyresnio amžiaus žmonių atskirumo, vienišumo, bendravimo trūkumo problemas ir suteikia galimybę seneliams džiaugtis oriu, prasmingu, pilnavertišku gyvenimu.

Iniciatyvą įgyvendina: VšĮ „Gerumo skraistė“

Globa – dovana – šypsena

Šioje iniciatyvoje numatytos 3 veiklos: 1) globojamų ir įvaikintų vaikų terapiniai užsiėmimai Radviliškio rajono bendruomenėse; 2) globojamų vaikų vienos dienos stovykla bendradarbiaujant kartu su savanoriais; 3) globėjų (rūpintojų), įvaikintojų ir jų globojamų vaikų padėkos šventė / stovykla bendradarbiaujant su Radviliškio rajono savivaldybės institucijomis. Šiomis veiklomis siekiama ne tik viešinti globą ar ieškoti globėjų, bet ir formuoti pozityvią nuomonę apie globą, kaip gyvenimo dovaną, galimybę, apie paslaugų prieinamumą ir teikimą, apie požiūrį į globėją, globojamą vaiką, jo reikšmingumą, apie pagalbos poreikį ir svarbą.

Iniciatyvą įgyvendina: Radviliškio parapijos bendruomenė socialinių paslaugų centro Globos centras

Globokime vaikus padėdami šeimai

Idėja gimė 2004 metais specialiojoje Ringuvos mokykloje, kurioje mokėsi daug globos namų auklėtinių (iki 21 m.) su proto negalia. Jie susilaukdavo vaikelių ir negalėdavo jų auginti. Todėl 2004 m. įsteigtas LPF „Vilties kalnas“, kuris vėliau įkūrė VŠĮ „Motinos Teresės šeimų namai“. Be socialinės priežiūros ir apgyvendinimo paslaugų teikimo krizinės motinystės atvejais, vykdomos dar 3 veiklos: pagalba neįgaliesiems, atsakingos tėvystės ugdymo mokyklėlė, ir Vaikų dienos centras „Aš ir draugai“. Vaikų dienos centre iki pietų teikiamos kūdikių ir vaikų iki 7 metų priežiūros paslaugos, o po pietų – 7–18 m. moksleivių užimtumo paslaugos. Vaikų priežiūros paslaugos labai reikalingos, nes stiprina mamos ir vaiko ryšį, moko bendrauti, žaisti, užsiimti su vaikais.

Iniciatyvą įgyvendina: NVO VŠĮ „Motinos Teresės šeimų namai“

Nutieskime kelius į draugystę...

Draugystės labiausiai stokoja socialinę atskirtį patiriantys žmonės. Taigi Šiaulių rajono savivaldybės kultūros centro Kairių filialo bendruomenė nusprendė stiprinti draugystę su Aukštelkės socialinės globos namų bendruomene. Ši draugystė bendruomenės sieja nuo 2015 metų. Nuo tada pradėta rengti įdomias parodas, dalintis koncertinėmis programomis. 2015 m. kovo 18 d. įvyko pirmasis bendras renginys. Šio renginio metu buvo eksponuojama globos namų gyventojų kūryba.

2020 m. šiai draugystei sukanka 5 metai, todėl kilo mintis tvirtinti draugystę ir bendrystę drauge paminint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 30-metį. Ši draugystė – tai dar vienas žingsnis į sveikųjų ir neįgaliųjų integraciją meninės raiškos priemonėmis.

Iniciatyvą įgyvendina: Šiaulių rajono savivaldybės kultūros centro Kairių filialas

Gyvenamieji namai socialiniam būstui

Iniciatyvą Alytaus r. savivaldybės administracija pradėjo įgyvendinti 2018 m. Socialinio būsto laukiančioms daugiavaikėms šeimoms namai su žemės ūkio paskirties sklypais perkami iš sutaupyty socialinei paramai skirtų lėšų, kad socialiai remtinoms šeimoms galėtų būti aprūpintos ne tik būstu, bet ir turėtų galimybę išmokyti ūkininkauti. Taip jaunos daugiavaikės šeimos pačios ugdytų savo savarankiškumą, darbštumo išmokytų tokioje aplinkoje augdami ir jų vaikai, mažėtų socialinės paramos poreikis.

Iniciatyvą įgyvendina: Alytaus rajono savivaldybė

Bičiulystės popietė

Klaipėdos miesto socialinės paramos centras nuo 2017 metų įsijungė į socialinę akciją Klaipėdoje „Būk pirmūnas“, į kurią pakvietė miesto jaunimo organizacijos, koordinuojančios ir organizuojančios šią akciją. Centras aktyviai kviečia dalyvauti šioje socialinėje partnerystės akcijoje savo kolegas, jų šeimos narius, draugus ir visus klaipėdiečius. 2019 m. rugpjūčio 22 ir 24 dienomis jau 67 Centro savanoriai dalyvavo šioje socialinėje savanorystės akcijoje kartu su jaunimo organizacijomis. Iš surinktų prekių buvo paruošta 80 krepšelių moksleiviams. Klaipėdos miesto socialinės paramos centro misija šioje akcijoje – ne tik savanorystė, bet ir socialinė atsakomybė – kad mokykliniai krepšeliai būtų dovanojami tiems, kurie to stokoja, yra iš nepasiturinčių šeimų.

Iniciatyvą įgyvendina: BĮ Klaipėdos miesto socialinės paramos centras

Aukojimo tradicija

Kaišiadorių rajono Vietos veiklos grupė kasmet nuo 2008 metų rengia Bendruomenių susitikimą, kurio metu vyksta savanoriška „Aukojimo tradicija“. Susitikimo kvietime būna nurodyta kam ir kas tais metais aukojama, ir visi susitikimo dalyviai, svečiai aukoja dovanėles. Prieš susitikimus vykdoma apklausa, kuria siekiama išsiaiškinti, kam tais metais reikalinga pagalba.

Iniciatyvą įgyvendina: Asociacija Kaišiadorių rajono Vietos veiklos grupė

Gerumo niekada nebus per daug

Nuo 2014 metų Kėdainių profesinio rengimo centro bendruomenė nuolat savo veiklą įprasmina organizuodama ir prisidedama prie įvairių gerumo akcijų. Bendruomenės iniciatyvos ir idėjos įprasmintos akcijose: „Pasidalinkime gerumu“, „Spalvotas pavasaris“, „Mėlyna ir geltona“ ir pan. 2019 m. Kalėdas šalies didžiųjų miestų ligoninių onkologinių skyrių sergantieji pasitiko ne tik su linkėjimais sveikti – jiems iškelavo net 570 įvairiausių spalvų ir dydžių kepuraitės. Jos padės geriau ir patogiau pasijusti chemoterapinį gydymą gaunantiems ligoniams. Kepuraitės su meile ir atsidavimu lapkričio–gruodžio mėnesiais siuvo Kėdainių profesinio rengimo centro siuvėjo profesijos mokinės.

Iniciatyvą įgyvendina: Kėdainių profesinio rengimo centras

Lėšos socialinio centro globotinių kelionei

VšĮ „Lazdijų turizmo informacinis centras“ 2019 m. minėdamas savo 20 metų įkūrimo jubiliejų, šventinio renginio metu svečius ir Lazdijų rajono savivaldybės rajono gyventojus kvietė aukoti lėšas. Už suaukotas pinigų Lazdijų rajono savivaldybės socialinės globos centro Židinys auklėtiniais suorganizuotas plaukimas baidarėmis Baltosios Ančios upe ir nakvynė kaimo turizmo sodyboje.

Iniciatyvą įgyvendina: VšĮ „Lazdijų turizmo informacinis centras“

Mokymo(si) priemonių užtikrinimas mokiniams ir pedagogams

Nuo 2018 m. Tauragės r. savivaldybė siekia būtiniausiomis darbo ir mokymosi priemonėmis aprūpinti mokyklų bendruomenes – mokytojus ir mokinius. Priemonės mokiniams išdalytos per mokslo metų pradžios šventę.

Iniciatyvą įgyvendina: Tauragės rajono savivaldybės administracija

Senelių vaidmens modeliavimas taikant savanorystę

Senelių problema šių dienų pasaulyje tampa vis aktualesnė. Dalis brandos ir anūkų sulaukusių žmonių, turėdami daug šiltų jausmų neturi galimybės jais dalintis su biologiniais anūkais, nes šie gyvena kitose šalyse, jau yra užaugę arba vaikaičių tiesiog nėra. Tad senelių jausmai lieka „užrakinti“. Modeliavimo metodas per savanorystę bus taikomas metus laiko nuo 2019 m. lapkričio iki 2020 metų lapkričio mėnesio. Įgyvendinimo vieta – Šakių miestas.

Iniciatyvą įgyvendina: VŠĮ „Gelbėkit vaikus“, Šakių vaikų dienos centras

Mamų skrynia

„Mamų skrynios“ projektas VŠĮ Marijampolės ligoninėje prasidėjo 2010 m. Ši akcija skirta šeimoms, kurios neišgali savo naujagimiams suruošti pirmojo kraitelio. Jau dešimtmetį į Akušerijos ginekologijos skyrių iš savivaldybės, verslo, bendruomeninių organizacijų bei pavienių miesto gyventojų atkeliauja naujagimiams skirti rūbėliai ir kiti daiktai, reikalingi augant. O metams bėgant mamytės vis dažniau pasinaudoja šia iniciatyva ir noriai pasiima atkeliavusius daiktus savo mažiesiems.

Iniciatyvą įgyvendina: VŠĮ Marijampolės ligoninė

Rūpestis kitais

Mokyklos skautai pasiūlė iniciatyvą – susipažinti ir bendradarbiauti su šalia progimnazijos įsikūrusios neįgaliųjų draugijos „Jonavos Viltis“ auklėtiniais bei pasirūpinti miesto beglobiais gyvūnais. Drauge su vadovėmis parengtas projektas „Rūpestis kitais“. Juo siekiama mokytis bendrauti su įvairiais žmonėmis ir priimti kitokius, ugdyti(s) atjautą ir empatiją, džiaugtis buvimu kartu. Projekte susipažinta su neįgaliųjų gyvenimu bendraujant, stebint filmus ir peržiūrint nuotraukas, organizuoti bendri žaidimai ir kitos veiklos. Taip pat rinktos lėšos beglobiams gyvūnams.

Iniciatyvą įgyvendina: Jonavos Justino Vareikio progimnazija

Socialinė iniciatyva – bendrystėje jėga

Klaipėdos miesto socialinės paramos centras 2019 metais inicijavo socialinę bendrystės iniciatyvą – „Blusų turgus“. Į šią socialinės atsakomybės iniciatyvą pakviesti dalyvauti Centro kolegos, jų šeimos nariai, draugai, Klaipėdos universiteto ir Klaipėdos valstybinės kolegijos studentai ir visi klaipėdiečiai. Socialinės iniciatyvos misija – surinkti lėšų kitai sociokultūrinei iniciatyvai „Į kiekvienus namus ateina Kalėdos“ ir suruošti kalėdines dovanėles kiekvienam Centro socialinių paslaugų gavėjui. Per du etapus „Blusų turguje“ sulaukta per 150 lankytojų ir suruoštos 447 dovanėlės kiekvienam Centro klientui ir buvusiems ilgamečiams Centro darbuotojams. Dovanėlių maišeliuose buvo ir šokoladas, ir arbata, ir kūčiukai, ir žaisliukas, ir kitų malonių smulkmenų.

Iniciatyvą įgyvendina: BĮ Klaipėdos miesto socialinės paramos centras

Šiaulių miesto švietimo įstaigų paramos akcija „Laimės keksiukai“

Paramos akcijos „Laimės keksiukai“ tikslas – paremti onkologinėmis ligomis sergančius vaikus ir akcijos metu surinktas lėšas skirti jų ir jų šeimų socialinės aplinkos gerinimui.

Akcijos metu įvairių mokyklų mokiniai šiauliečiams ir miesto svečiams paašškina akcijos tikslą ir ragina aukojant įsigyti jų mokyklų bendruomenės narių pagamintų keksiukų. Akcijos simbolio (keksiuko) auka – 1 Eur. Keksiukai supakuojami laikantis higienos reikalavimų, pridedama kortelė, kurioje nurodyta, kam renkamos lėšos.

Iniciatyvą įgyvendina: Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Žmonių gerovės ir ugdymo departamento Švietimo skyrius, Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklų neformaliojo vaikų švietimo koordinatorių metodinio būrelio taryba, Šiaulių Rotary klubas „Harmonija“

Socialinio verslo sėkmė Alytaus profesinio rengimo centre

Iniciatyvos tikslas išbandyti socialinio verslo modelį kaip įrankį sprendžiant žmonių su sunkia negalia užimtumo problemas. Alytaus profesinio rengimo centro komanda parengė verslo planą, kurio pagrindinė idėja buvo Alytuje įkurti kepyklėlę ir įdarbinti neįgaliosios. Kepyklėlėje kartu su negalią turinčiais asmenimis dirbo ir Alytaus profesinio rengimo centro mokiniai ir mokytojai. Įgyvendinat projektą, buvo bendradarbiaujama su Alytaus miesto neįgaliųjų organizacijomis bei organizuojami pažintiniai renginiai – konditerijos edukacijos Alytaus miesto neįgaliesiems jaunuoliams. Vėliau kepyklėlėje buvo įdarbinti 4 negalią turintys asmenys. Šis socialinio verslo projektas yra labai reikalingas ir naudingas, nes gali padėti neįgaliesiems palaipsniui žengti į darbo rinką ir lygiomis galimybėmis, įgavus daugiau profesinės patirties ir pasitikėjimo savimi konkuruoti su kitais asmenimis.

Iniciatyvą įgyvendina: Alytaus profesinio rengimo centras

Jaunimo namai „Trinus troba“

Projekto metu planuojama įkurti naują verslą, kuriame, išnaudojant rinkos mechanizmą, pelno siekimas bus susiejamas su visuomenei naudingais tikslais ir prioritetais, remiamasi socialiai atsakingo verslo bei viešojo ir privataus sektorių partnerystės nuostatomis, taikomos socialinės inovacijos. Naujas socialinis verslas bus pirmasis jaunimui švietimo, mokymo, užimtumo, laisvalaikio organizavimo paslaugas teikiantis verslas Kėdainių r. teritorijoje, sprendžiantis mažesnių galimybių grupių poreikius ir teikiantis paslaugas mažesne nei rinkos kaina. Iki šiol Kėdainių r. savivaldybėje nebuvo įkurta jaunimo ar nakvynės namų.

Iniciatyvą įgyvendina: Asociacija „Trinus“

„Mano Guru“ – integracija į visuomenę ir darbo rinką

Viena iš svarbių problemų yra ta, kad darbdaviai nenoriai darbina nepatrauklias socialinės atskirties grupes – ypač asmenis, išėjusius iš įkalinimo įstaigų ir priklausomus nuo narkotikų ir alkoholio. Taip pat tokie asmenys dažniausiai neturi darbinių ir socialinių įgūdžių, todėl legalaus darbo susirasti praktiškai neįmanoma. Taigi jie, išėję iš įkalinimo įstaigų ar grįžtantys po rehabilitacijos, yra priversti grįžti į seną aplinką ir, dažniausiai, prie senų įpročių – nusikaltimų ir psichoaktyvių medžiagų. Nuo to kenčia ne tik pati tikslinė grupė, bet visa visuomenė. Šioms problemoms spręsti prieš penkiolika metų buvo įkurta kavinė „Mano Guru“ (VšĮ „Socialiniai paramos projektai“), kurioje vykdoma socialinė šios tikslinės grupės integracija. Tikslinės grupės atstovai įgyja profesinių įgūdžių (virėjo, padavėjo, barmeno), dalyvauja socialinių įgūdžių mokymuose, jiems suteikiamos psichologo, socialinio darbuotojo konsultacijos darbo vietoje. Kavinės dėka asmenims, išėjusiems iš įkalinimo įstaigų ir grįžtantiems po rehabilitacijos yra kur ateiti gauti profesinius įgūdžius ir įsidarbinti. Tokiu būdu ne tik padedama socialiai atskirtiems, bet ir mažinama žala visuomenei. Remiantis sukurtu veiklos modeliu nesudėtinga atkartoti šią iniciatyvą su kita tiksline grupe.

Iniciatyvą įgyvendina: VšĮ „Socialiniai paramos projektai“

Drevernos mažųjų laivų uosto plėtra

2016 m. pasirašyta koncesijos sutartis tarp Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos ir UAB „Hortivita“ dėl Drevernos mažųjų laivų uosto operatoriaus funkcijų. Įmonė atliko uosto atnaujinimą, remontą bei vykdo nuolatinę turizmo ir rekreacijos paslaugų plėtrą taip siekdama patenkinti visuomenės kultūros, sporto ir laisvalaikio paslaugų poreikius ir užtikrinti nepertraukiamą visuomenės turizmo, kultūros, sporto ir laisvalaikio paslaugų teikimą. Šiuo metu jau yra įkurtas Drevernos mažųjų laivų uosto turizmo paslaugų kompleksas; teritorijoje įrengti inžineriniai vandentiekio, buitinių nuotekų ir gamybinių nuotekų tinklai; pastatytas naujas viešbučio-restorano pastatas; atnaujintas reguliarus keleivių keltų maršrutas Dreverna–Juodkrantė–Dreverna.

Iniciatyvą įgyvendina: Klaipėdos rajono savivaldybės administracija
Iniciatyvos idėjos autorė: Raimonda Mc Geever, Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėja

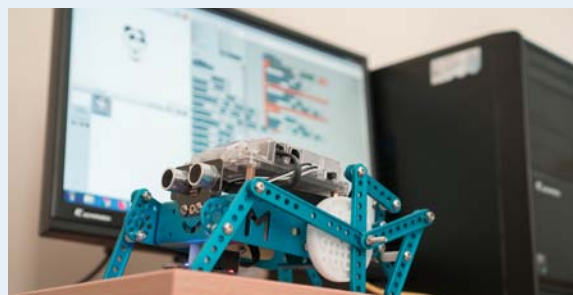
INOSTART programa

INOSTART (liet. inovacijos kūrimo pradžia) programa skirta informacinių technologijų programinių produktų, inžinerinių sprendimų projektams parengti ir plėtoti. Programos tikslas – skatinti bendradarbiavimą tarp studentų, mokslininkų ir verslo partnerių inovacijoms kurti, studentų žinioms gilinti ir įgūdžiams tobulinti vystant produktą pagal konkretų įmonės užsakymą. Programa įgyvendinama nuo 2017 m.

Programoje gali dalyvauti bet kuris Šiaulių miesto teritorijoje esančios aukštosios mokyklos studentas, bendradarbiaudamas su verslo įmonės atstovu ir pasirinktos (informacinių technologijų, inžinerinės) srities mokslininku, kuris padėtų studentui įvykdyti verslo įmonės pateiktą užsakymą.

Programos atrinkamos konkurso būdu ir finansuojamos Savivaldybės biudžeto lėšomis vadovaujantis Savivaldybės tarybos patvirtintu „STEAM, STEAM JUNIOR ir INOSTART programų finansavimo tvarkos aprašu“.

Iniciatyvą įgyvendina: Šiaulių miesto savivaldybės administracija

Jaunimo verslumo ugdymo ir integracijos į darbo rinką programa

Orientuodamasi į nacionalinės, regioninės jaunimo politikos aktualijas bei konkrečius jaunų žmonių, gyvenančių savivaldybėje, poreikius, Druskininkų savivaldybės administracija aktyviai ieško būdų, kaip spręsti jaunimo nedarbo problemas. Nuo 2017 metų savivaldybėje vykdoma jaunimo verslumo ir integracijos į darbo rinką programa. Pirminė idėja kilo pasitarimo su abiturientais metu minint savivaldos dieną. Tą dieną jaunimas išsakė pozicijas, kad jiems labai trūksta verslumo pradmenų. Diskutuojant savivaldybės lygmenyje bei analizuojant esamas programas ir priemones kilo mintis Druskininkuose pradėti įgyvendinti šią programą. Programa tęstinė, kasmet atnaujinama bei tobulinama. Programos metu darbdaviams kompensuojamos įdarbinto jaunimo darbo užmokesčio sąnaudos (iki 2 mėn.).

Iniciatyvą įgyvendina: Druskininkų jaunimo užimtumo centras ir Druskininkų savivaldybė

Vasaros užimtumo programa jaunimui

Tauragės rajono savivaldybės taryba patvirtino Tauragės rajono savivaldybės jaunimo vasaros užimtumo programą, kurioje numatyta, kad rajono verslo subjektai, įdarbinę Tauragės rajone registruotą jaunimą nuo 14 iki 23 m., besimokantį Savivaldybės ugdymo įstaigose, profesinėse ar aukštosiose mokyklose, gali tikėtis iki 50 procentų kompensacijos, skaičiuojamos nuo Lietuvos Respublikos nustatytos minimalios mėnesinės algos dydžio, ne daugiau kaip už tris įdarbintus jaunos asmenis vasaros metu. Programa pirmąsios jos veikimo metais pasinaudojo 16 įmonių, kurios įdarbino 33 jaunos asmenis. Daugiausia įdarbinta padavėjų, barmenių, pagalbinių darbuotojų. Tauragės rajono savivaldybės jaunimo vasaros užimtumo programa pradėta vykdyti 2019 m. birželio–rugpjūčio mėn., tačiau iniciatyvą planuojama tęsti.

Iniciatyvą įgyvendina: Tauragės rajono savivaldybės administracija

Veisiejų jaunimo centro bendruomeninio verslo projektas „Keliaujanti cukrainė“

Veisiejų jaunimo centras siekia ugdyti verslumo kompetencijas, todėl sukūrė keliaujančią cukrainę. Čia planuojama gaminti ledus, šerbetus, šaldytą jogurtą, kepti vaflius, gaminti spurgytes, cukraus vata, spragėsius. Šalia cukrainės kuriama ir pramoginė zona su pripučiamą žaidimų aikštele vaikams bei mažesniu batutu, bus rengiami putų, sniego šou, muilo burbulų fiestos. Įrangai vežioti bus įsigytas ir krovininis automobilis. Pagal kuriamo verslo koncepciją bus prekiaujama įvairių renginių metu, vaikų gimtadieniuose ir šventėse, jaunimo gaminami ledai bus pristatomi parodose, konferencijose, prie Veisiejų miesto fontano, vietose, kur buriasi žmonės, o visa įranga, aparatai, batutai bus taip pat ir nuomojami atskirai šeimų mažoms šventėms. Keliaujanti cukrainė leis išmokyti kurti verslą, jį vystyti ir puoselėti. Per darbą ugdomas verslumas puiki priemonė skatinti kokybišką jaunimo užimtumą. Projekto metu bus sukurtos 2 darbo vietos. Projektas pradėtas įgyvendinti 2020 metais.

Iniciatyvą įgyvendina: Veisiejų jaunimo centras

Elektrėnų savivaldybės jaunimo vasaros užimtumo ir integracijos į darbo rinką programa

Programa skirta Elektrėnų savivaldybės jaunimo (nuo 14 iki 18 m., besimokančio Elektrėnų savivaldybės teritorijoje esančiose ugdymo įstaigose ir deklaravusio savo gyvenamąją vietą Elektrėnų savivaldybėje) užimtumui didinti ir gerinti įsidarbinimo sąlygoms vasaros atostogų metu. Darbdaviai skatinami pinigine kompensacija. Darbdaviui už jaunuolį, įdarbintą visu darbo krūviu, per mėnesį kompensuojama 215 eurų. Jei jaunuolis dirba ne visu darbo krūviu, kompensacija būtų skaičiuojama proporcingai pagal dirbtas darbo dienas. Ši iniciatyva Elektrėnų savivaldybėje vykdoma jau antrus metus.

Iniciatyvą įgyvendina: Elektrėnų savivaldybės administracija

Oreivystės paslaugos

Projektą iniciavo Kupiškio r. ūkininkas Laurynas Griauzdė. Buvo įsigytas ultralengvasis lėktuvas bei sukurta nauja darbo vieta pilotui / instruktoriui. Projekto tikslas – skatinti ekonominę plėtrą kaimo vietovėje užsimant alternatyvia veikla žemės ūkiui bei teikti naują paslaugą rajone, užtikrinti veiklos įvairinimą, kurti naujas darbo vietas. Ūkininkas įsigijęs ultralengvąjį orlaivį vykdo turistinius bei mokomuosius skrydžius. Mokymai vedami tiek Lietuvos, tiek kitų šalių asmenims Kupiškio rajone, Rudikų kaime.

Iniciatyvą įgyvendina: ūkininkas Laurynas Griauzdė ir Kupiškio rajono savivaldybės administracija

Pridėtinę vertę kuriantis bendradarbiavimas – asociacija „Klaipėdos regionas“

Šios iniciatyvos metu įkurta organizacija, kurios tikslas – visapusiškai skatinti regiono plėtrą bei stiprinti regiono savivaldybių bendradarbiavimą. Asociacija siekia atskleisti regiono specifiką, skatinti visų lygmenų bendradarbiavimą bei kurti regioninę ekosistemą ir atlieka bendrą turizmo sektoriaus analizę ir higieną, teikia siūlymus regioninio turizmo plėtrai ir regiono žinomumo ir patrauklumo didinimui, įgyvendina tarptautinius turizmo rinkodaros projektus.

Iniciatyvą įgyvendina: Asociacija „Klaipėdos regionas“

Darbo vietų steigimo subsidijavimas

Tauragės rajono savivaldybės taryba 2018 m. lapkričio 7 d. patvirtino Tauragės rajono savivaldybės smulkaus ir vidutinio verslo rėmimo programą, kurios pagrindinis tikslas – remti verslą, skatinti gyventojų verslumą ir jų darbinę veiklą, gerinti verslo aplinką, pritraukti investicijas į Tauragės rajoną. Kiekvienais metais Tauragės rajono savivaldybės administracija balandžio mėnesį priima paraišką verslo patirtoms išlaidoms kompensuoti. Iki šiol subsidija buvo skirta 73 įmonėms, kuriose buvo įkurta 112 darbo vietų.

Iniciatyvą įgyvendina: Tauragės rajono savivaldybės administracija

Klaipėdos rajono savivaldos ir verslo forumas

Pagrindinė Forumo idėja – skatinti tiek savivaldos ir verslo, tiek ir atskirų verslo organizacijų tarpusavio bendradarbiavimą siekiant, kad Klaipėdos rajonas taptų idealia vieta verslo kūrimui ir jo plėtrai bei tuo pačiu visiems rajono gyventojams. Forumas organizuojamas nuo 2016 metų. Tai išskirtinis renginys Klaipėdos rajone, kuris į vieną vietą bendram tikslui suburia aktyviausius Klaipėdos rajono savivaldos, verslo ir gyventojų bendruomenių atstovus. Forumo metu įvairių sričių ekspertai, Klaipėdos rajono įmonių, gyventojų bendruomenių, jaunimo bei savivaldos atstovai skaito pranešimus, vyksta verslo ir savivaldos atstovų diskusijos, organizuojamos darbo grupės ir įvairios sesijos surinkti idėjoms ir pasiūlymams, kuriuos būtų galima taikyti kuriant patrauklesnę erdvę efektyviam savivaldos ir verslo bendradarbiavimui ir užsibrėžtų tikslų įgyvendinimui bei praplėsti kiekvieno dalyvio žinias tiek verslo, tiek kitose susijusiose srityse.

Iniciatyvą įgyvendina: Klaipėdos rajono savivaldybės administracija

Klaipėdos rajono gyventojų verslumo skatinimo konkursas „Verslumo manija“

Pagrindinis konkurso tikslas – skatinti Klaipėdos rajono gyventojus kurti naujas verslo idėjas ir prisidėti prie jų įgyvendinimo. Konkurse gali dalyvauti visi ne jaunesni nei 16 metų Klaipėdos rajono gyventojai. Ši idėja kilo atlikus Klaipėdos rajono smulkiųjų verslininkų ir gyventojų apklausą, kurioje išaiškėjo, kad gyventojams, turintiems verslo idėjas arba tik jas planuojantiems, labiausiai trūksta pradinio jų verslo idėjų finansavimo galimybių, todėl Savivaldybės smulkiųjų verslo rėmimo komisija nusprendė organizuoti konkursą, kuris suteikia galimybę bet kuriam Klaipėdos rajono gyventojui laimėti piniginių prizų savo verslo idėjos įgyvendinimui. Konkursas rengiamas bendradarbiaujant su VšĮ „Versli Lietuva“ ir KTU „Startup space“ (<https://startup.space.ktu.edu/>). Klaipėdos rajono savivaldybės paskirta negrąžintina finansinė parama, skiriama ilgalaikiam arba trumpalaikiam turtui įsigyti, prekių gamybai arba paslaugų teikimui finansuoti.

Iniciatyvą įgyvendina: Klaipėdos rajono savivaldybės administracija

VERSLUMO MANIJA

IEŠKOME

VERSLIAUSIŲ KLAIPĖDOS RAJONE

DALYVAUK KONKURSE. LAIMĖK

5 000 EUR

TURIU VERSLO IDĖJĄ

Varžausi FINALE dėl:

I - 5 000 Eur

II - 3 000 Eur

III - 2 000 Eur

KĄ TURIU PADARYTI?

1. Registruojuosi į konkursą

2. Mano verslo idėją vertina Komisija

3. Tobulinu save ir savo verslo idėją su ekspertų pagalba

4. Spalio 31 d. sužinau ar patekau į finalą

5. Pristatau verslo idėją FINALE

Paraiškos renkamasi iki 2019 m. spalio 15 d.

konkurso sąlygas rasite www.klaipeda.lt → VERSLUMAS → VERSLUMO MANIJA

Turi klausimų? Atsakydime! manas.tirbauskas@klaipeda.lt, mob. +370 671 25681

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖ

ATVERIA HORIZONTUS

Versli Lietuva

Vaikystės parkas

2020 m. Joniškyje skirta erdvė, kurioje planuojama sodinti medžius (ažuolus, bukus, berželius ir kt.) ir kitus dekoratyvinius augalus. Šioje iniciatyvoje raginami dalyvauti Joniškio rajono priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo pedagogai, ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai ir jų tėvai. Tikimasi, kad tai paskatins vaikų kultūrinės ir aplinkosaugos savimonės raidą, stiprins rajono gyventojų bendruomeniškumą kuriant ir puoselėjant savo krašto aplinką. Veiklos pradėtos 2020 m. balandį ir bus tęsiamos – numatoma erdvė ir toliau prižiūrėti ir puoselėti, kiekvieną pavasarį atsodinti nepriėjusius sodinukus.

Iniciatyvą įgyvendina: Joniškio rajono švietimo centro ikimokyklinio ugdymo įstaigų metodinis būrelis

Atokvėpio suoliukai Gargžduose

2019 m. per du etapus Gargžduose įrengta 40 atokvėpio suoliukų. Jie skirti atsipūsti sunkiau vaikstantiems, negalią turintiems, senyvo amžiaus asmenims, mamoms su mažais vaikais bei kitiems miestiečiams, pailsusiems beinanč ilgesnius atstumus. Šia iniciatyva Savivaldybė siekia skatinti visas gyventojų grupes būti fiziškai aktyvias ir savarankiškas kiek įmanoma ilgiau. Gargždų mieste neįgalieji ar asmenys, turintys laikiną judėjimo apribojimą bei kitų sveikatos sutrikimų, ribojančių jų judėjimą ilgais atstumais, neturėjo galimybės pėsčiomis be poilsio pasiekti gydymo įstaigos, Savivaldybės, bažnyčios, kultūros centro. Todėl pastatytų suoliukų tikslas yra ne poilsis, o atokvėpis (prisėsti, atsikvėpti ir judėti toliau).

Renkantis vietas suoliukams statyti buvo atsižvelgiama į tai, kur didesnis gyventojų judėjimas ar susikerta kelios gatvės. Atstumai tarp suoliukų – 250 metrų. Stengtasi juos išdėstyti taip, kad nebūtų skatinama būriuotis aplink ir trikdyti individualių namų gyventojų ramybę.

Iniciatyvą įgyvendina: Klaipėdos rajono savivaldybės administracija

Miesto gyvenimo kokybė kaimo tyloje

Patrauklus ir patogus gyventi kaimas – ne vien valdžios siekiamybė. Aplink Ilgių ežerą įsikūrusi vietos bendruomenė skatina Rimšės krašto gyventojų aktyvumą ir formuoja bendruomeninio gyvenimo tradicijas ir papročius, aktyviai dalyvauja organizuojant bendruomenių narių švietėjišką bei sportinę veiklą, bendradarbiavimą tarp bendruomenių, socialinį, kultūrinį užimtumą ir laisvalaikį. Per aktyvius 6 metus bendruomenė parengė ir įgyvendino daugiau nei 25 krašto vystymuisi svarbius projektus: bendruomenė įrengė modernų aktyvaus poilsio ir sporto aikštyną; sukūrė ir įrengė eglės karkasą, organizuoja Kalėdinių renginių ciklą, edukacijas ir „Šviesiausios sodybos“ konkursus; sukūrė krašto turizmo infrastruktūrą ir bendruomenės ir krašto viešinimo priemones; organizuoja renginius, edukacines programas šeimoms, aktyvų laisvalaikio užimtumą vaikams ir jaunimui, pildo vaikų svajones, dalyvauja socialinėse akcijose; organizuoja tautines-pilietines akcijas. Lyg savaime susibūrė ir nuolat veikia įvairūs šeimų klubai: šeimų vakarienių klubas „ILGIŲ_COOKS“, amatų klubas „Kūrybos oazė“. Tai toli gražu ne visos bendruomenės veiklos.

Iniciatyvą įgyvendina: Asociacija Ilgių bendruomenė

Kalėdinė čiuožykla

2018 m. gruodžio 7 dieną atidaryta kalėdinė čiuožykla Vilniaus Lukiškių aikštėje. Ji veikė iki 2019 m. kovo 3 d. Projektas buvo labai sėkmingas ir populiarus, todėl nuspręsta jį tęsti: 2019–2020 metų žiemą čiuožykla veikė iki kovo mėnesio ir kvietė vilniečius pramogauti miesto centre: čiuožti savomis ar išsinuomotomis pačiūžomis, žaisti ledo ritulį, mokytis čiuožimo technikos. Šio projekto pavyzdžiu pasekė ir kiti Lietuvos miestai.

Iniciatyvą įgyvendina: VŠĮ „Sveikas miestas“

„Šeimos“ automobilių stovėjimo vietos prie Jonavos rajono savivaldybės administracijos pastato

Į Jonavos rajono savivaldybę atvyksta daugybė interesantų, tarp jų – ir šeimos su mažais vaikais. Atsižvelgdama į jų poreikius, Jonavos rajono savivaldybės administracija įrengė dvi mašinų stovėjimo vietas šeimoms. Siekiama, kad šeimoms su mažais vaikais būtų lengviau ir patogiau apsilankyti savivaldybėje, Metrikacijos skyriuje ar Registru centre. Nors šeimos vietos ženklas Kelių eismo taisyklėse nėra, tačiau džiugina tai, kad jonaviečiai dažniausiai elgiasi supratingai ir neužima šių vietų.

Iniciatyvą įgyvendina: Jonavos miesto seniūnija

Iniciatyvos idėjos autorė: Jonavos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja Birutė Gailienė

Baltos užuolaidėlės mano miestui

Nuo 2014 metų Telšiai puošiasi įstabiais rankdarbiais – gilią tradiciją turinčiais karpiniais. Norėdamas atgaivinti ir puoselėti senąją karpymo meno tradiciją, Telšių rajono savivaldybės kultūros centras kasmet vykdo karpinių konkursą „Baltos užuolaidėlės mano miestui“. Pagrindinis šios iniciatyvos tikslas – skatinti Telšių rajono bendruomenes domėtis senosiomis popieriaus karpinių tradicijomis bei namų interjero puošyba.

Projektas „Baltos užuolaidėlės mano miestui“ kasmet prasideda rugsėjį ir tęsiasi iki lapkričio pabaigos. Per šį laiką dalyviai karpą užuolaidėles, kurios papuošia Telšių miesto senamiesčio kultūros paveldo pastatų ir įmonių langus. Tai puikiai puoselėjama tradicija – karpiniai languose. Jie kasmet tampa miesto puošmenos akcentu žiemą.

Iniciatyvą įgyvendina: Telšių rajono savivaldybės kultūros centras

Kraštovaizdžio vizualinės taršos mažinimas

Glaudaus bendradarbiavimo su seniūnais rezultatas – identifikuoti, apžiūrėti bei suregistruoti statiniai (per 200 vnt.), kurie neturi savininkų arba jų savininkai nėra žinomi.

2013–2019 m. laikotarpiu, įgyvendinant Europos Sąjungos finansuojamus projektus, taip pat investuojant savivaldybės biudžeto lėšas likviduoti 145 statiniai: didelės gyvulių, paukščių fermos, mechaninės dirbtuvės, šakniavaisių ar taršų sandėliai, daržinės, tranšėjos ir pan. Iš viso sutvarkyta per 21 ha teritorijų: pastatų konstrukcijos išardytos, pašalintos statybinės atliekos, išlygintas žemės paviršius ir pasėta žolė. Nugriovus apleistus (bešeimininkius) pastatus bei sutvarkius jų teritorijas, matomas teigiamas poveikis gyvenamajai ir rekreacinei aplinkai.

Šiuo metu Kėdainių rajono savivaldybė tęsia objektų pripažinimą bešeimininkiu turtu ir planuoja 2020 m. likviduoti dar 7 aplinką ir kraštovaizdį darkančius statinius.

Iniciatyvą įgyvendina: Kėdainių rajono savivaldybės administracija

Darsūniškis – nykštukų sostinė

Darsūniškis – kaimas su miesto vartais. Vienintelis toks Lietuvoje. Istoriniame bagaže – medinė Vytauto Didžiojo pilis, mūšiai su įvairiomis kariuomenėmis, suteiktos miesto (Magdeburgo) teisės. Šalia neišsemtųjų istorinių klodų vietovė apdovanota ir nuostabiu kraštovaizdžiu, mineralinio vandens šaltiniu, senosiomis, vis dar gyvomis, puoselėjamosiomis tradicijomis. Puiki vieta aktyviam poilsiui, kultūriniam turizmui. Vietos bendruomenė ne tik stengiasi išlaikyti senąsias vietos tradicijas, bet ir kuria naujas. 2016 m. puošiant kaimą kalėdiniam laikotarpiui gimė mintis ne tik viešąsias vietas papuošti nykštukais, bet ir gyventojams pasiūlyti jais puošti savo gyvenamą aplinką. Taip bendra puošyba virto visuotine akcija, vykstančia jau ketverius metus. Pirmaisiais metais „pridygo“ apie 130, ketvirtaisiais akcijos metais priskaičiuota apie 250 nykštukų. Į akciją įsijungia ne tik Darsūniškio, bet ir šalia esančio Užgirėlio kaimo gyventojai. Skatinant turizmą, 2019 m. suorganizuotas ir orientacinis žaidimas „Surask nykštuką“, užuominos buvo tikslingai slepiamos lankytinose vietose esančiuose nykštukuose. Ši nykštukų akcija ne tik pritraukia daugiau turistų, bet turi socialinį teigiamą poveikį vietos gyventojams. Bendruomenės iniciatyvių narių būrelis papuošia ne tik viešąsias erdves, bet ir padovanoja nykštukus senoliams, bendram darbui buriasi kaimynai.

Iniciatyvą įgyvendina: Darsūniškio bendruomenė ir Kruonio kultūros centras

Skėčių alėja

Elektrėnai – jaunas, iniciatyvus miestas. Siekdama taką palei marias nuo Baseino iki tilto padaryti patrauklesnį ir pritraukti daugiau svečių, Elektrėnų savivaldybės administracija nutarė jį papuošti įvairiaspalviais skėčiais. „Skėčių alėja“ įrengta Elektrėnų mieste palei paplūdimį. Virš galvos kabantys skėčiai ne tik suteiks ryškumo šiai niekuo neišsiskiriančiai vietai, bet ir kvies daugiau laiko praleisti gražioje aplinkoje. Įrengdami skėčių taką, tikimės pritraukti daugiau miesto gyventojų ir svečių į šią gražią vietą. Skėčių kabinimo metu Elektrėnų gyventojai ir svečiai už simbolinę kainą gali įsigyti ir pakabinti vardinį skėtį. Skėčių taką planuotas įrengti pavasarį, gegužės mėn., minint Elektrėnų 60-ies metų jubiliejų bei Elektrėnų savivaldybės 20-metį. Šaltuoju metų laiku skėčiai bus nukabinami, o pavasarį vėl pakabinami arba kaip nors kitaip puošiamas takas panaudojant ištemptus trosus.

Skėčių tako atidarymo metu bus organizuotas koncertas, mugė, šventės dalyviai galės pasivaikinti skanėstais, įsigytais mugėje. Originaliai išnaudojant miesto erdves siekiama didinti miesto bendruomenės pilietinį aktyvumą.

Iniciatyvą įgyvendina: Elektrėnų savivaldybės administracija

Jonavos kalėdinių eglučių miestelis

Jonavos mieste 2019-12-01–2020-01-14 laikotarpiu gyventojai ir miesto svečiai buvo kviečiami apsilankyti Jonavos kalėdinių eglučių miestelyje. Į mero kvietimą prisidėti prie iniciatyvos (sukurti ir pastatyti mieste kalėdinę eglutę) atsiliepė 52 Jonavos rajono įstaigos ir įmonės (mokyklos, darželiai, seniūnijos, bendruomenės, NVO, uždarnosios akcinės bendrovės ir kt.). Pagrindinė idėja buvo tokia, kad eglutės būtų išskirtinės, pagamintos iš medžiagų ir daiktų, kurie paprastai nenaudojami kaip kalėdinės dekoracijos. Eglučių miestelis įsikūrė Jonavos miesto centrinėje dalyje (Ramybės parke) ir sulaukė didelio lankytojų skaičiaus bei gerų atsiliepimų.

Iniciatyvą įgyvendina: Jonavos miesto seniūnija
Iniciatyvos idėjos autorius: Jonavos rajono savivaldybės meras
Mindaugas Sinkevičius

Tradicinė pilietinė kūrybiškos bendrystės akcija „Laisvės skrydis“

Akcija „Laisvės skrydis“ startavo 2014 m. vasario 16 d. Tąkart Joniškio miesto viešosios erdvės pirmąsyk pasipuošė tautiškos vėliavos spalvų paukščiais. Ši akcija tapo išskirtiniu Joniškio miesto ir rajono valstybinių švenčių simboliu.

Joniškio kultūros centras jau septintą kartą pamečiui kviečia visus Joniškio miesto ir rajono gyventojus, organizacijas, įstaigas, bendruomenes, pavienius gyventojus įsijungti į akciją „Laisvės skrydis“. Ši akcija – kūrybiška gyventojų santalka, siekianti suvienyti Joniškio rajono bendruomenę vienam tikslui – papuošti savo miestą, rajoną laisvės metaforą įkūnijančiais simboliais – Lietuvos vėliavos spalvų paukščiais. Akcija siūlo galimybę visiems pademonstruoti pilietiškumą, aktyvumą, išradingumą bei šia bendryste išreikšti poziciją – kiekvienas ir visi kartu esame savo miesto, rajono šeiminkai, turintys ambicijų ir kūrybinių galių reprezentuoti savo gyvenamos vietos savitumą.

Šią iniciatyvą sudaro trys etapai, kuriuos jungia valstybinių švenčių datos – Laisvės gynėjų diena (sausio 13-oji), Lietuvos valstybės atkūrimo diena (vasario 16-oji) ir Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena (kovo 11-oji). Nuo sausio 13-osios iki vasario 16-osios vyksta „Laisvės skrydžio“ simbolių kūryba (rengiamos edukacijos) ir jos rezultato įkurdinimas miesto bei rajono viešose erdvėse. Nuo vasario 16-osios iki kovo 11-osios – akcijos „Laisvės skrydžio“ paukščiai puošia Joniškio miesto ir rajono teritorijas. Kovo 11-ąją, švenčiant Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną, visi, įsijungę į šią pilietiškumo akciją, laukiami „Laisvės skrydžio“ kūrėjų padėkos koncerte, kuriame džiaugiamasi pasiektu kūrybiškos bendrystės rezultatu.

Akcijos metu gyventojai siunčia Joniškio kultūros centrui savo papuoštos erdvės nuotraukas. Jos publikuojamos Joniškio KC socialinio tinklo Facebook paskyroje.

Iniciatyvą įgyvendina: Joniškio kultūros centras

Meniniai akcentai miesto fasaduose

Maždaug prieš metus verslininkai Jaunius ir Dovilė Mališauskai pasibeldė į Prienų r. savivaldybės mero Alvydo Vaicekausko duris ir pasiūlė ilgai mintyse brandintą idėją miestui – papuošti Prienus nauju meniniu akcentu. Merui ir kitiems vadovams pritarus, buvo organizuotas idėjos konkursas, vyko balsavimas Savivaldybės Facebook paskyroje (balsavo keli šimtai dalyvių). Visi gyventojai išrinko iš penkių pasiūlytų variantų geriausią – pavaizduoti ant sienos kraštiečių, legendinį keliautoją Matą Šalčių. Šią idėją pateikė ir įgyvendino dailininkas Petras Lincevičius. Jo teigimu, pagrindinė šio piešinio mintis yra ta, kad Matas Šalčius sveikintųsi su visais pravažiuojančiais ir skatintų juos keliauti (pastatas stovi priešais stotį, sankryžoje tarp pagrindinių kelių kryptimi į Kauną, Marijampolę bei Vilnių). Meninis akcentas sulaukė didelio pripažinimo ir aplinkinių nuostabos. Šiuo pavyzdžiu jau pasekė ir kiti verslininkai – jauno menininko, Prienų „Žiburio“ gimnazijos gimnazisto grafikos darbu pasipuošė dar vienas verslo pastatas (šalia Savivaldybės). Pavyzdžiai patraukė – kiti verslininkai taip pat puoselėja panašias idėjas. Miestiečiai, svečiai ir visi kraštiečiai džiaugiasi pasikeitusia aplinka.

Iniciatyvą įgyvendina: UAB „Tango Pizza“, Prienų rajono savivaldybė
Iniciatyvos idėjos autoriai: verslininkai Jaunius ir Dovilė Mališauskai

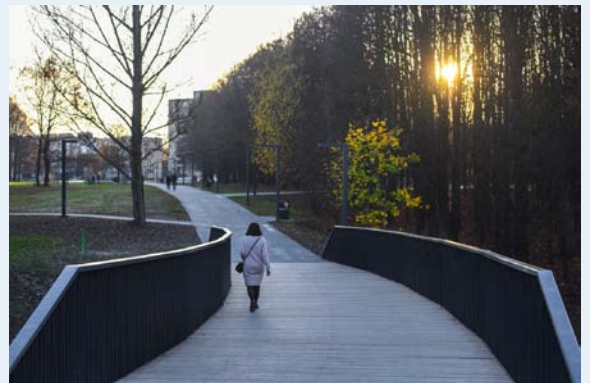

Kultūros ir poilsio parko atgimimas

Panevėžio miesto savivaldybė stengiasi, kad miesto bendruomenė aktyviai įsitrauktų į visus procesus. Taigi Savivaldybė įvertinusi tai, kad Kultūros ir poilsio parkas yra viena didžiausių viešųjų erdvių mieste, tačiau nepatraukli gyventojams bei svečiams, išsikėlė uždavinį atnaujinti jį taip, kad būtų sukurta kokybiška žaliaji erdvė, kur laisvalaikį galėtų leisti jaunimas, suaugusieji, šeimos, vaikai.

Pagalbos kreiptasi į bendruomenę, t. y. potencialius parko lankytojus. Jie buvo pakviesti į parko netradicinių sporto šakų aikštelę ir paprašyti išsakyti savo nuomonę, pasiūlymus ir idėjas, kaip atnaujinti parką, kad jis būtų ne tik gražus, bet ir patogus visų amžiaus ir poreikių žmonėms. Vaikai savo pasiūlymus, kaip galėtų atrodyti svajonių žaidimo aikštelė naujajame Kultūros ir poilsio parke, pateikė piešiniuose. Šie buvo perduoti projektą rengusiai įmonei. Suaugusiųjų diskusijoje gimė nemažai idėjų dėl vaikų žaidimo ir netradicinių sporto šakų aikštelių, šunų dresūrų pritaikytos vietos įrengimo. Miesto gyventojai, kurie susitikime nedalyvavo, savo nuomonę galėjo išsakyti elektroniniu paštu.

Iniciatyvą įgyvendina: Panevėžio miesto savivaldybės administracija

Papuoškim miesto parką

Jau ketvirti metai gegužės mėnesio viduryje Kybartų kultūros centras organizuoja akciją „Papuoškim miesto parką“. Į akciją kviečiami visi miesto gyventojai, miesto bendruomenė, įstaigos, organizacijos, seniūnija. Prisdėti prašoma visų, kad miesto parko gėlynai bendromis pastangomis sužydėtų ryškiomis spalvomis, džiugintų akį ir širdį. Kasmet vis daugiau žmonių, įstaigų noriai prisijungia parodydami, kad jie tikrai myli savo miestą ir nori gyventi gražiai. Žmonių atneštos pačių išaugintos ar nupirktos ir padovanotos pelargonijos puošia miesto parką jau ne vieną vasarą. Tie, kas negali dalyvauti akcijoje, bet nori prisidėti, kviečiami iš anksto sodinukus atnešti į Kybartų kultūros centrą, o numatytą ir viešai paskelbtą dieną visi susirinkusieji juos pasodina. Ypač smagu, kad prie šios iniciatyvos ne tik dovanojamomis gėlėmis, bet ir savo darbu mielai prisideda mokyimo įstaigos, seniūnija, UAB „Darna“, gėlininkai, Kybartų bendruomenė, jaunimas ir senjorai.

Iniciatyvą įgyvendina: Kybartų kultūros centras

Pagauk auksinę žuvelę

Projektu siekta pagerinti miesto kraštovaizdžio ir atvirų erdvių grožį ir sutelkti bendruomenę. Kartu vyko šviečiamoji veikla apie aplinkos tvarkymo galimybes ir būdus, apie kraštovaizdžio svarbą ir reikalingumą, apie aplinkos grožio ir žmonių veiklą bei emocinės būklės sąsajas.

Įžvinant Anykščių miesto parko tvenkinį paaugintais amūrais ir plačiaakčiais bandyta išspręsti tvenkinio užžėlimo ir dumblių problema, nes čia apgyvendintos žuvys minta būtent tvenkiniuose augančia augmenija ir žaliadumbliais. Sprendžiant problemas įtraukti gyventojai, kurie savanoriškai švarina ir gražina miestą, skleidžia informaciją ir stiprina savo bendruomeninius, socialinius, kultūrinius ryšius.

Iniciatyvą įgyvendina: Anykščių naujų vėjų bendruomenė

Pulsuojanti spalvų instaliacija „Išsirink, ką myli“

Šiais metais bus minimas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos, kovo 11-osios, 30 metų jubiliejus. Nepriklausoma Lietuva tapo kūrybiškų ir progresyvių žmonių šalimi, todėl ir šventės minėjimai kinta. Kad jubiliejus būtų paminėtas įdomiai, sutelkta bendruomenė sukūrė 500 kv. m trispalvę meninę instaliaciją iš 15 tūkst. metrų spalvotų juostelių. Ant spalvotų juostelių buvo galima užrašyti norus, padėkas, gražias mintis. Juostelės sudarė besiplaikstančią trispalvę istorinėje Palangos vietoje – Grafų Tiškevičių alėjoje. Palangos grafų Tiškevičių ir šios instaliacijos šūkis „Išsirink, ką myli“ kviečia kartu atrasti tai, ką mylime Lietuvoje, ir pasidalinti savo ateities vizijomis. Instaliacija kurta su bendruomene, mokyklomis, meno kolektyvais ir kitomis įstaigomis vasario–kovo mėn. Tikimasi, kad darbo procesas ir galutinis kūrinys sudomino miesto gyventojus ir svečius. Ši instaliacija skatina vienybės ir bendrystės jausmą, tikėjimą ateitimi, plėtoja pilietinės vizijos kūrimą.

Iniciatyvą įgyvendina: Palangos kultūros ir jaunimo centras

Tapytų langinių gatvė Juodupėje

Juodupės miestelyje tęsiama idėja – papuošti senus medinius miestelio namus ir ištapyti jų langines. Taip kuriamas kultūrinis, lankytinas objektas po atviru dangumi – tapytų langinių miestelio gatvė. Juk ne veltui Rokiškis žinomas kaip „muliavotų lunginyčių“ miestas.

2020 m. Juodupė tapo Lietuvos mažąja kultūros sostine. Tai dar jaunas miestelis, sulaukęs 112 metų, todėl senų medinių namų nėra daug. Daugiausia jų pagrindinėje – Pergalės – gatvėje, kuriai norima suteikti patrauklumo, gyvybingumo. Per dvejus metus dailidė Algirdas Volkus pagamino, o tautodailininkė tapytoja Ramunė Černiauskienė ištapė dviejų namų langines. Langinės pagamintos naujos, eglinės, dekoruotos stilizuotais pasaulio medžio, baltiškais ornamentais, lietuviškų medžių piešiniais.

Iniciatyva vyks ir trečius metus. Pasiruošimo pradžia – gegužės mėnuo. Kartu su Lietuvos tautodailininkų sąjungos Rokiškio skyriaus dailininkais tikimasi ištapyti ne mažiau kaip dviejų namų langines (pažymint mažosios kultūros sostinės simboliu) ir atidengti prieš miestelio gimtadienio šventę – Antanines – birželio mėnesį.

Iniciatyvą įgyvendina: Juodupės kultūros centras
Iniciatyvos idėjos autorius – Rokiškio dailininkų klubo RODA vadovas, Jaunimo centro Dailės skyriaus vedėjas, dailininkas ir mokytojas Arūnas Augutis

Telšių bijūnizacija

2011 m. kovo 24 d. bijūnas (pinavija) buvo patvirtinta kaip Telšių gėlė.

2017-ųjų rudenį miesto ir rajono gyventojai, įstaigos, įmonės, visuomeninės organizacijos bei visi, mylintys Telšius, pakviesti puoselėti idėją ir patvirtinti, jog Telšių gėlė – bijūnas. Tą dieną idėjos autorė floristė Birutė Lekavičiūtė visus krašto gyventojus mokė sodinti bijūnus. Skirtingose viešosiose miesto erdvėse pasodinta daugiau kaip 700 sodinukų, talkoje dalyvavo šimtai gyventojų, pasklidusių po miestą. Daugumą sodmenų dovanojo patys gyventojai, įstaigos ir organizacijos, o Telšių rajono savivaldybė pasirūpino, kad miestą papuoštų ir kolekciniai bijūnai, kurie buvo įsigyti iš Vytauto Didžiojo universiteto Kauno botanikos sodo.

Telšių bijūnizacijos siekis išpuoselėti didžiausią šių nuostabių gėlių kolekciją Žemaitijoje, o gal ir visoje Lietuvoje. Be to, šia iniciatyva siekiama telkti Telšių gyventojus vieningai bendrystei, kad drauge pasodinę bijūnus, drauge juos ir augintų, puoselėtų bei džiaugtųsi gražiu savo miestu, bijūnų takais, o gėlių žydėjimas taptų tikra miesto šventės puošmena.

Iniciatyvą įgyvendina: Telšių rajono savivaldybė
Iniciatyvos idėjos autorė: floristė, gėlių salono „Skinta“ direktorė Birutė Lekavičiūtė

Atrask Pakiršinio dvarą

Iniciatyva „Atrask Pakiršinio dvarą“ prasidėjo 2010 m. kovo mėn. Nuo 2011 m. liepos 1 d. Pakiršinio kultūros namai tapo Radviliškio rajono savivaldybės etninės kultūros ir amatų centru. Šiuo metu Radviliškio rajono savivaldybės etninės kultūros ir amatų centras yra Radviliškio rajono savivaldybės biudžetinė kultūros įstaiga, kuri sudaro sąlygas išsaugoti ir atgaivinti krašto tradicijas, papročius, tradicinius amatus. Centras organizuoja edukacines programas, išsaugančias tautos sukurtas vertybes, gyvąsias tradicijas, tradicinius amatus ir įtraukia įvairaus amžiaus Lietuvos gyventojus. Po etninės kultūros centro stogu glaudžiasi ir kuria gausybė vietinių amatininkų. Čia gausu keraminių puodynių, megztų pirštinių, odos gaminių, medžio drožybos skulptūrų ir pan. Projekto tikslinės grupės – jaunimas, socialinę atskirtį patiriantys asmenys bei tautodailininkai ir amatininkai. Tikimasi, jog Radviliškio kraštą garsinantis etninės kultūros ir amatų centras bus įdomus, lankomas ir visiems pasiekiamas.

Iniciatyvą įgyvendina: Radviliškio rajono savivaldybės administracija

Elektrėnų istorija nuo laivo denio

Elektrėnai įkurti 1960 m. laukuose pradėjus statyti šiluminę jėgainę. Kadangi jėgainės įrengimams aušinti reikėjo vandens, netoliese buvo užtvėnkta Strėvos upė. 1961 metais užtvankoje ėmė kilti vanduo, suliedamas net aštuonis ežerus ir ežerėlius: Anykštą, Puikina, Jagudj, Jagudėlį, Dumbluką, Nendrynėlį, Syšvantą ir Šyšvantaitį. Po vandeniui atsidūrė senosios salos, net garsioji Gandrų kolonija. Išryškėjo naujos salos: Didžioji, Baubių, Garnių, Kirų, Miškinė, Žalioji, Kalvotoji... Po vandeniui atsidūrė Kakliniškių, Perkūnakiemio, Šarkinės, Anykštų, Raistinės, Lekavičių, Mažiklės, Petravičių, Alinkos, Rungos kaimai. Miesto jubiliejus buvo švenčiamas 2020 m. liepos 4–6 dienomis. Šiomis dienomis norima prisiminti savo miesto atsiradimo istoriją, todėl planuojama, kad vasarą Elektrėnų mariomis pradėtų plaukioti apie 20 vietų laivas su iškelta Elektrėnų miesto jubiliejų simbolizuojančia vėliava, o plaukiant laivu tiek vietos gyventojams, tiek miesto svečiams būtų pasakojama Elektrėnų miesto atsiradimo istorija: apie užlietus kaimus, salas bei apie sulietus ežerus ir ežerėlius.

Iniciatyvą įgyvendina: Elektrėnų savivaldybės administracija

Ežerų kraštas Lietuvai ir pasauliui

2014 m. penkių rajonų: Anykščių, Ignalinos, Molėtų, Utenos ir Zarasų, turizmo informacijos centrai pasirašė bendradarbiavimo sutartį, kurios esmė – partnerystė, kuriant ir įgyvendinant turizmo rinkodaros produktus. Pradėta kartu atstovauti tarptautinėse turizmo parodose, išleisti pirmieji regioną pristatantys leidiniai.

Pritraukus projektinių lėšų, sukuriama turizmo rinkodaros produktai: internetinė svetainė www.visitaukštaitija.lt, tuo pačiu pavadinimu keliomis kalbomis Youtube kanalas, Facebook'o bei Instagram'o paskyros, mobili aplikacija, parengiama video- ir fotomedžiaga, maršrutai.

Per pastaruosius kelerius metus išleisti bendri Ežerų kraštą pristatantys leidiniai rusų, latvių, lenkų, lietuvių, anglų kalbomis. Jie keliauja į pasaulį, jei bent vienas rajonas vyksta į bet kurią turizmo parodą, jie dalijami ir rajonų TIC'uose.

Iniciatyvą įgyvendina: Anykščių turizmo ir verslo informacijos centras, Ignalinos turizmo informacijos centras, Molėtų turizmo ir verslo informacijos centras, Utenos turizmo informacijos centras, Zarasų turizmo ir verslo informacijos centras

„It's Kaunastic“ maršrutai

Kaunastic padeda atrasti miestą, pilną kultūros, gatvės meno, krepšinio, linksmybių ir netikėtumų. Projektas prasidėjo 2015 metais, kuomet iš „Kaunas TIC“ (Kauno turizmo informacijos centro) pavadinimo gimė žodis *kaunastic* (*kaunastiškas*) apimantis atradimo, nostalgijos, spontaniškumo ir drąsos derinį. *Kaunastic* galime šifruoti kaip fantastišką jausmą Kaune. *Kaunastic* maršrutai leidžia miestą pažinti skirtingais pjūviais – atspindi gyvą Kauno istoriją, architektūrą, kultūrą, bendruomenes, istorines asmenybes, maistą, gatvės meną, lankytinas vietas, sportą ir pan. Patrauklūs tekstai, temos ir iliustracijos daro istoriją įdomesnę, ryškesnę ir įkvepiančią.

Žemėlapiai, atsižvelgiant į temas, yra išversti į anglų, rusų, vokiečių, japonų, lenkų, hebrajų, italų, švedų, norvegų ir kinų kalbas.

Iniciatyvą įgyvendina: VŠĮ „Kaunas IN“

Saldžioji Kuršėnų istorija

Jeigu paklaustume, kas labiausiai garsina Kuršėnus, atsakymas paprastas – puodžiai. Tikra tiesa, bet šį kartą atsakymas kitoks – „Kuršėnų vyniotinis“. Tai gardėsis, kurį šiandien rasime vos ne kiekvienoje maisto prekių parduotuvėje. 2019 m. gegužės 18 d. vidurdienį Lauryno Ivinskio aikštėje pasirodė du keisti istoriniai personažai. Tai Gruževskių dvaro raštininkas ir į miesto šventę specialiai atvykusi bajoraitė iš atokesnio, bet Gruževskių dvaro. Ponas raštininkas buvo pasiruošęs pristatyti saldžiąją miesto istoriją. Bajoraitė visus norinčius kvietė ateiti į Kuršėnų Šv. Jono Krikštytojo bažnyčios šventorių, kur ir prasidėjo pasakojimas. O tas pasakojimas, kaip tas garsusis „Kuršėnų vyniotinis“, vyniosis apie saldėsius, jų atsiradimą Kuršėnuose. Lydimi Gruževskių dvaro raštininko, viešnia ir jos specialiai pakviesti svečiai domėjosi, ką vis dar galima pamatyti, paliesti ar užusti Kuršėnuose. Pasivaikščiojimo saldžios istorijos takais dalyviai nuskubėjo pas poniją į Gruževskių dvarą arbatgėrio, kur visų laukė ne tik arbata, bet ir garsieji Kuršėnų saldumynai.

Iniciatyvą įgyvendina: Šiaulių rajono turizmo ir verslo informacijos centras

Literatūrinė Jonava

Nuo 2019 m. spalio mėnesio bibliotekoje yra teikiama nauja paslauga – audiogidas „Literatūrinė Jonava“, prieinamas kiekvienam norinčiam ja pasinaudoti. Tai savarankiškos ekskursijos po Jonavos miesto literatūrinei tapatybei svarbius objektus. Atėję į Jonavos viešąją biblioteką, galite skolintis garso grotuvus, belaides ausines ir žemėlapius bei nueiti ekskursijos maršrutą savarankiškai, klausydamiesi gido teksto. Audiogidas yra įrašytas trimis kalbomis – lietuviškai, angliškai ir rusiškai, tad šią paslaugą taip pat rekomenduojame svečiams iš kitų šalių. Šis bibliotekos darbuotojų sumanymas griaua gido darbo įpročius ir tradicijas – ekskursijų dalyviams pasiūlomas ne matematinės informacijos gausus, o miesto literatūrinę praeitį gyvai ir patraukliai, įdomiai ir suprantamai perteikiantis tekstas.

Iniciatyvą įgyvendina: Jonavos rajono savivaldybės viešoji biblioteka

Negirdėti faktai apie Šilalę

Socialiniame tinkle Facebook jau daugiau nei dvejus metus vystomas nekomercinis, tik savanoriška iniciatyva paremtas projektas „Negirdėti faktai apie Šilalę“, kuris vienija daugiau nei 4 tūkst. bendruomenę iš 37 šalių. Tris kartus per savaitę internautai skaito negirdėtus faktus apie Šilalės krašto įdomybes, lankytinas vietas, istorinius įvykius, garsius šilališkius. Įdomiais faktais, surinktais iš knygų, archyvų ir vietos gyventojų, šio projekto sumanytoja šilališkė Rima Norvilienė siekia ne tik sužadinti norą daugiau domėtis jos gimtuoju kraštu, bet ir didinti Šilalės rajono žinomumą. Taip pat šiuo projektu ji nori parodyti, koks turtingas ir gražus yra Šilalės kraštas ir kad kiekvienas šilališkis nebijotų pasakyti „Aš – iš Šilalės“, o čia nebuvęs – apsilankyti ir atrastų vietų, kurių niekur kitur Lietuvoje nėra – tik Šilalės rajone. Pavyzdžiui, seniausias ir mažiausias Lietuvos muziejus, vieninteliai ažuoliniai altoriai šalyje, vienintelis turizmui pritaikytas senovinis akmenimis grįstas takas pelkėje (kūlgrinda), iškilčiausia Žemaitijos kalva – Medvėgalis, Užkalnio kaimas su vos 1 gyventoju ar senovinis patiekalas „Meškuos šūduks“.

Įgyvendinant šią iniciatyvą buvo sukurtas maršrutas po TOP 5 lankytinas Šilalės krašto vietas. Šis maršrutas publikuojamas www.pamatytlietuvoje.lt. Taip pat buvo parengti keli straipsniai su įdomiausiais faktais apie Šilalės rajoną portalui 15min.lt, išleistas unikalus padėkliukų rinkinys su negirdėtais faktais apie Šilalę.

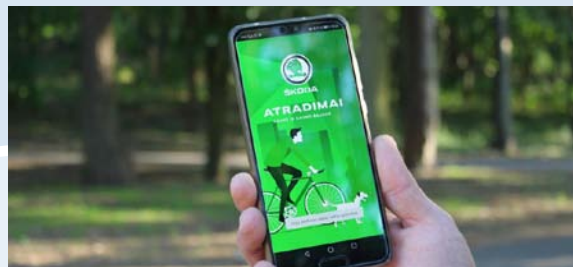
Iniciatyvą įgyvendina: Rima Norvilienė (ji ir šios iniciatyvos idėjos autorė)

Pažintis su Kaunu ir jo apylinkėmis

2018 ir 2019 metais UAB „Baltieva“ kartu su VšĮ „Kaunas IN“ inicijavo naują dviračių projektą „Pažink Kauną“: „Atradimai Kaune ir Kauno rajone“. Škoda ir dviračiai yra neatsiejami, kaip ir Kaunas ir nauji jo dviračių takai. Todėl norint vis labiau skatinti kauniečius ir miesto svečius ne tik sveikai judėti, bet ir pažinti įdomias, miestui svarbias, istoriškai reikšmingas ar mažiau populiarias Kauno vietas įgyvendintas šis projektas. Projektui buvo sukurta mobili programėlė „Škoda atradimai“. Projekto metu specialiais žaidimo kuoliukais buvo sužymėtos lankytinos Kauno miesto bei Kauno rajono vietos, kurias dalyviai galėjo aplankyti ir atsižymėti visą vasarą. Nuo J. Grušo memorialinio muziejaus, „kopūstų lauko“ iki paminklo rutinai, nuo rožinio dramblio iki paslaptingo Jiesios piliakalnio – visą vasarą miestiečiai ieškojo 50 svarbių ir žinomų ir dar nepažintų ar naujai atrastų Kauno vietų.

Iniciatyvą įgyvendina: UAB „Baltieva“, VšĮ „Kaunas IN“

PELKĖ jungia sodybą bei supančią gamtą

Iniciatyva gimė apie 2010-uosius, jos koncepcija išsigrynino po kelerių metų, o vystoma yra nuolat. Sodyba įsikūrusi Alytaus sav., Daugų seniūnijoje. Visa iniciatyva susideda iš trijų dimensijų: Inkvizicijos muziejus, Dantės pragaro ratų modernistinės inscenizacijos greta esančiame raištelyje ir kasmet rengiamų pasirodymų ten pat įkurtoje stovyklavietėje, kai per teatralizuotą Lietuvos ar pasaulio istorijos epizodą (aktoriams tampa patys PELKĖS svečiai) yra diskutuojama etinių / moralinių vertybių klausimais. Pavyzdžiui, ten vienais metais vyko Abiejų tautų respublikos šlėktelių diskusija su Napoleonu dėl ATR atkūrimo, kitais buvo teikiamas Jungtinių Valstijų eskadros admirolo Perry ultimatumas japonų pareigūnams dėl Japonijos valstybės atvėrimo pasauliui ir pan.

Iniciatyvą įgyvendina: Albertas Dusevičius

Kalniškės, Gargždų piliakalnio atvėrimas visuomenei

Piliakalniai – vienos iš svarbiausių kultūrinio kraštovaizdžio dominančių – šiandien yra labai užgožti želdinių ir sunkiai prieinami bei suvokiami vietos gyventojams ir turistams, todėl Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos iniciatyva įgyvendintas projektas „Kalniškės piliakalnio pritaikymas kultūros ir viešojo turizmo reikmėms“.

Svarbiausia įgyvendinto projekto reikšmė ta, kad sutvarkytas unikalios, istorinės vietos kraštovaizdis bei išsaugotas ir atvertas visuomenei svarbus kultūros paveldo objektas, kuris išplėtė rajono lankytinų vietų sąrašą. Šiandieną Kalniškės, Gargždų piliakalnis – vienas labiausiai lankomų kultūros paveldo objektų Klaipėdos rajone ir mėgstama įvairių švenčių vieta.

Iniciatyvą įgyvendina: Klaipėdos rajono savivaldybės administracija

Atrask lankytinas vietas žaisdamas ir bendraudamas gyvai

Kaišiadorių turizmo ir verslo informacijos centras jau gana seniai skatina pažinti rajono lankytinas vietas, keliauti po Kaišiadorių kraštą per pačių sukurtus ir pagamintus žaidimus. Žaidimai ne elektroniniai, o „gyvi“ – dažniausiai pagaminti iš medžio, rankų darbo, skirti edukacijai, susipažinimui, kelionių idėjų atradimams ar žinių pasitikrinimui. 2018–2020 m. buvo sukurti ir pagaminti trys skirtingi žaidimai: „Eikirtu“, žaidimas-dėlionė „Kaišiadorių rajonas“ ir „Kaišiadorių kraštas. Ar žinai, kur?“. Siekiama, kad vaikai, jaunimas, šeimos kuo daugiau bendrautų gyvai, prisiliestų prie medžio, pažintų Kaišiadorių kraštą ne tik per ekranus.

Iniciatyvą įgyvendina: VšĮ Kaišiadorių turizmo ir verslo informacijos centras

Kulinarinio turizmo ir bendruomeninio verslumo skatinimas

Projektą inicijavo kaimo bendruomenė „Palėvenys“. Programoje „Vieņuolyno akimirkos dvelksmas“ supažindama su Palėvenės dominikonų vieņuolyno istorija, Šv. Dominiko bažnyčios istorija, pristatomi kulinariniai Kupiškio krašto patiekalai. Įgyvendinto projekto tikslas – patraukliai, naujai, įvairiapusiškai, visuomenei suteikti trūkstamų kultūros ir turizmo paslaugų ir sukurti darbo vietą kaimiškoje vietovėje. Projekto veikloms vykdyti įrengta virtuvė, įsigyti nauja buitinė technika ir įranga, sukurta bendruomenei viena darbo vieta. Parengtos maisto degustavimo programos: „Lėvėnio karoso ir silkės šokis“, „Piemenėlio sapnas“, „Gaspadoriaus užgaida“, „Strazdėlio pietūs“. Programos vykdomos nuolat.

Iniciatyvą įgyvendina: kaimo bendruomenė „Palėvenys“, Kupiškio rajono savivaldybės administracija

Tvari ir tausi gamyba Kupiškio rajone

Siekti tvarios ir tausios gamybos ėmėsi UAB „Slavita“, veikianti Kupiškio r. Slavinciškio kaime. Įgyvendinus projektą pasiekti du tikslai: įdiegtas naujas gamybos technologijos procesas (baldinių detalių iš klijuoto dygiuoto tašo gamybos linija bei likusių pjuvenų briketavimo linija) ir įdarbinti 5 nauji aukštos kvalifikacijos staklininkai-operatoriai. Šiuo metu UAB „Slavita“ gamina klijuotus dygiuotus tašus, o susidarančios atliekos virsta medžio pjuvenų briketais. Taigi užtikrinama tvari ir tausi gamyba bei užtikrinamos darbo vietos gyventojams.

Iniciatyvą įgyvendina: Kupiškio rajono savivaldybės administracija

Integruotas viešasis transportas pajūryje

Šios iniciatyvos metu į bendrą – Klaipėdos viešojo transporto – tinklą integruotas dviejų pajūrio miestų (Klaipėdos ir Palangos) ir dviejų rajonų (Klaipėdos ir Kretingos) viešasis transportas. Be to, sukurta 3 zonų elektroninių bilietų sistema. Taigi dabar Klaipėdos viešojo transporto tinklas apima 58 maršrutus.

Iniciatyvą įgyvendina: Klaipėdos miesto ir rajono, Kretingos rajono, Palangos miesto savivaldybės, seniūnija, bendruomenės

Šventės be plastiko

Žagarės regioninio parko direkcija jau daugiau kaip dešimtmetį rengia Žagarės vyšnių festivalį. Tai vienas didžiausių vasaros festivalių Lietuvoje. Pastebėta, kad po tokių masinių renginių lieka daug šiukšlių, ypač vienkartinį plastikinių indų. Todėl Žagarės regioninio parko direkcijos iniciatyva Joniškio savivaldybės taryba uždraudė bet kokių viešųjų renginių metu naudoti vienkartinį plastikinius indus. Taigi nuo 2019 m. Joniškio rajono savivaldybėje vykstančiuose renginiuose vietoje vienkartinio plastiko indų ieškoma kitų, gamtai palankesnių, alternatyvų.

Iniciatyvą įgyvendina: Žagarės regioninio parko direkcija

Žalioji miestas

Panevėžys pirmasis Lietuvoje parengė ir patvirtino „Baltijos jūros veiksmų išsaugojimo planą“ ir „Mėlynąją strategiją“, skirtus Baltijos jūros ir Nevėžio upės būklei gerinti. Numatytos aplinkosauginės, ekonominės, socialinės ir investicinės priemonės, gerinančios vandens būklę bei didinančios miesto konkurencingumą. Be to, 2019 m. Panevėžio miesto savivaldybės taryba pritarė „Ekstremalios klimato kaitos deklaracijai“ ir įsipareigojo visokeriopai mažinti taršą. Vienas iš taršos mažinimo būdų – draudimas renginių metu naudoti vienkartinį plastikinius indus. Panevėžio miestas siekia tapti sveikiausiu, žaliausiu, ekologiškiausiu miestu šalyje.

Iniciatyvą įgyvendina: Panevėžio miesto savivaldybės administracija

Apie konkurso idėją

2019–2020 metais savivaldybės, organizacijos bei įstaigos buvo kviečiamos dalyvauti konkurse „Regionai: atradimų žemėlapiai“ ir pasidalinti gerąja patirtimi, originaliomis iniciatyvomis ar netikėtais atradimais įvairiuose viešųjų paslaugų srityse: kultūros, mokslo ir švietimo, turizmo, smulgiojo verslo skatinimo, aplinkosaugos, sveikatos apsaugos, socialinių paslaugų, sveikatinimo. Konkurso tikslas – atrasti įkvepiančias ir prasmingas idėjas, kurias būtų galima pritaikyti plačiau.

Iniciatyvų aprašymai ir nuotraukos pateiktos iniciatyvas pasiūliusių ar jas įgyvendinančių organizacijų.

Dėkojame visiems, kurie prisidėjo prie konkurso idėjos įgyvendinimo.

REGIONINĖS PLĖTROS DEPARTAMENTAS
PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS